

Soft(Free)waregids

© SGKSO Vlaamse Ardennen 2004 - 2005
Editie 3.2

Inhoud

Inhoud	1
Vooraf	2
Wat is?	3
Doe dit eerst!	4
Ga structureel te werk	4
Lees steeds de gebruiksvoorwaarden	4
Zorg voor een ‘wegwerp’ mailadres	4
Beveilig je computer	4
Maak een back-up	5
Install & uninstall	5
Soft(free)ware zoeken op het Internet?	6
En nu de software	7
Surfen en mailen	7
Veilig op het Net	9
Inpakken	12
Reservekopie	14
Opruimen	14
Systeembeheer	16
Je computer verkennen	20
Kantoortoepassingen	21
Grafisch	25
Educatief	28
Speciaal voor de webbouwer	33
Soft(Free)wareindex	38
Wablief?	39

Vooraf

Een computer is een prachtig stukje technologie waarmee je eigenlijk niets kan aanvangen zonder de gepaste software. In eerste instantie heb je een **besturingssysteem**¹ of 'Operating System' (OS) nodig.

Welk besturingssysteem wordt gebruikt, is afhankelijk van het type computer. Het huidige meest voorkomende 'Operating System' is Windows, daarnaast bestaan ook nog DOS, Unix, Linux, het MacOS (Macintosh-systeem) ...

Een computer waarop enkel een besturingssysteem is geïnstalleerd (zelfs Windows XP, waarin al een beperkt aantal toepassingen zijn opgenomen), is nog steeds vrij nutteloos. Wat de computer echt nuttig maakt is de **toepassingssoftware**.

Wie software zegt denkt er meteen het woord '**licentie**' bij. Software kan je niet kopen, van de software koop je het 'gebruiksrecht'. De floppydisk, CD, DVD of andere drager is dan het medium waarmee de softwarebestanden worden getransporteerd of verspreid.

De licentiekost van software kan behoorlijk hoog oplopen. Dit is trouwens een van de redenen waarom dikwijls **illegaal** software gebruikt wordt (meer informatie over softwarepiraterij op <http://www.laatjenietvangen.be/wie.html> en <http://www.bsa.org/netherlands/>). Wil je de computer integreren bij het lesgeven dan voorzie je ofwel een vrij hoog budget voor de software ofwel ga je creatief op zoek naar goedkopere toepassingssoftware.

Gelukkig zijn er softwaremakers die hun hersenspinsels voor een heel bescheiden bedrag of zelfs gratis ter beschikking stellen van de gebruiker.

Alternatieve 'goedkope' software is verkrijgbaar binnen nagenoeg elk toepassingsgebied en hoeft daarom niet minderwaardig te zijn. Wanneer je dus nood hebt aan een specifieke computertoepassing, loont het zeker de moeite even te zoeken naar alternatieve software.

Het **Internet** is dé plek bij uitstek om software te zoeken. In deze (korte) softwaregids vind je enkele tips rond het zoeken, vinden en installeren van alternatieve toepassingssoftware.

De soft(free)waregids wil zeker niet de pretentie hebben volledig te zijn. Er is zoveel te vinden dat het onmogelijk is een volledig overzicht te geven van alle beschikbare software.

Voor de meeste van de hier beschreven softwarepakketten bestaan ook varianten van diverse softwaremakers. Uiteindelijk is het doel van deze gids aan te tonen dat, tegenover bijna elk commercieel softwarepakket, een gratis of minstens veel goedkoper én, heel dikwijls, evenwaardig alternatief bestaat.

Bij de keuze van de hier vermelde softwarepakketten werd er van uitgegaan dat op de meeste PC's Windows als besturingssysteem is geïnstalleerd. Alle vermelde programma's draaien dus onder Windows.

Goede jacht en veel succes!

www.sgkso-vlar.be

Wat is?

Shareware:

Deze software kan enige tijd kosteloos worden uitgetest. Wil je het programma blijven gebruiken, dan moet er een vergoeding worden betaald.

Trialware:

Deze software kan ook gratis worden uitgetest maar werkt slechts tijdelijk. In de meeste Trialware zit een vaste einddatum. Na deze periode (meestal 30 dagen) kan je de software niet meer gebruiken. Trialware wordt heel dikwijls onterecht voorgesteld als Shareware.

Freeware:

Deze software is volledig gratis maar wel copyrightbeschermd. Dit betekent dat programmeercode uit het programma niet voor andere toepassingen gebruikt mag worden. Gratis software, die niet copyrightbeschermd is en je dus vrij kunt gebruiken heet **public domain** software.

Crippleware/Liteware:

Ofwel 'kreupele' software. Dit zijn demonstratieversies van dure programma's waarvan niet alle functies te gebruiken zijn. Zo zal bvb dikwijls de 'SAVE'-opties 'gecrippeld' of onbruikbaar gemaakt zijn. Je kunt op deze manier de programma's uitproberen, voordat je tot aanschaf overgaat van het volledige product.

Demoware:

Software en spellen waarbij je middels een demonstratie kunt zien hoe het werkt en wat je ermee kunt. Als je enthousiast bent kan je de originele software of het echte spel aanschaffen.

Open Source of openbronsoftware

Open source software is software met twee kenmerken:

- De broncode van de software is vrij beschikbaar.
- In het licentiemodel is het intellectueel eigendom en het (her)gebruik van de software en bijbehorende broncode dusdanig geregeld dat de licentienemer de broncode mag inzien, gebruiken, verbeteren, aanvullen en distribueren.

Meer informatie vind je op <http://www.opensource.org/>

Wil je echt kennis maken met openbronsoftware, bezoek dan <http://theopencd.sunsite.dk/>. Via deze site kan je een CD downloaden met een verzameling van de betere openbronprojecten.

Doe dit eerst!

Voor je begint software te downloaden eerst dit:

Ga structureel te werk

Organiseer je harde schijf om later gemakkelijk de downloads terug te kunnen vinden. De bestandsnaam van de opgehaalde bestanden is dikwijls nietszeggend (bvb setup.exe).

Daarenboven kunnen de downloads van verschillende programma's dezelfde bestandsnaam hebben zodat je ze niet in dezelfde map kan plaatsen.

Maak een map aan met bvb de naam 'downloads'. Binnen deze map maak je categoriemappen aan per toepassingsgebied (bvb een map 'Beveiliging' voor antivirusprogramma's, een map 'Internet' voor diverse internettools, een map 'Tools' voor de systeemutility's ...). Voor elk opgehaald softwarepakket maak je een submap aan binnen de passende categoriemap. Dit bied je tevens het voordeel dat eventuele handleidingen samen met het programma in dezelfde map kunnen geplaatst worden.

Lees steeds de gebruiksvoorwaarden

Wat je ook download, of het nu een programma, een tekst (handleiding) of een script is, lees steeds eerst de gebruiksvoorwaarden. Het gebeurt soms dat software als Freeware wordt aangeboden maar uiteindelijk Shareware of Trialware blijkt te zijn. Bepaalde gratis software heeft ook de onhebbelijkheid publiciteit op je scherm te toveren.

Het gebeurt dat de je eerst moet downloaden om de gebruiksvoorwaarden te kunnen raadplegen. Bij de download vind je dan een tekstbestand met de nodige informatie.

Zorg voor een 'wegwerp' mailadres

Op heel wat sites kan je Freeware enkel downloaden na gratis registratie. Soms kan je de software na installatie pas gebruiken nadat je eerst via mail registreert en daarna van de softwaremaker een toegangscode of licentienummer doorgemailed krijgt (een voorbeeld hiervan is ZoneAlarm).

Je hebt dus een **geldig e-mailadres** nodig. Zoek een provider die gratis mailadressen aanbiedt. Een heel bekend voorbeeld is Hotmail (www.hotmail.com), maar er bestaan andere zoals bvb Lycos (www.lycos.nl/).

Gebruik dit mailadres enkel om te registreren waar nodig. Mocht je achteraf vaststellen dat je slachtoffer wordt van spam, deactiveer dan gewoon de mailaccount en vraag een nieuw (gratis) mailadres aan.

Beveilig je computer

Wist je dat een nieuw geïnstalleerde PC op gemiddeld minder dan 10 minuten geïnfecteerd geraakt na aansluiting op het Internet.

Jammer genoeg bestaan ook hier malafide praktijken: je bezoek een site waar educatieve software aangeboden wordt, je klik en komt terecht op een pornografische of racistisch

gekleurde website. Of je gaat te goeder trouw een programma downloaden maar achteraf blijkt dat dit programma helemaal niet is wat voorgesteld werd. Het risico om een virus of spyware² binnen te halen is vrij groot. Daarom:

ZORG VOOR BEVEILIGING!

Installeer een Firewall³, een antiviruspakket en een spywaredetector. Maak er ook een gewoonte van telkens je een bestand gedownload hebt, het bestand eerst te scannen op virussen voor je het opent.

Maak een back-up

Ben je van plan een aantal programma's te downloaden en uit te testen, maak dan eerst een back-up van al je data. Maak, indien mogelijk, een 'mirror' van je harde schijf. Werk je met Windows XP, maak dan een herstelpunt aan.

Mocht je na installatie van een programma merken dat je computer niet meer reageert op een normale manier (trager, programma's werken niet meer ...), dan kan je steeds terugkeren naar de vorige toestand.

Installeer ook nooit meerdere programma's tegelijkertijd. Evalueer na installatie altijd eerst het geïnstalleerde programma grondig alvorens over te gaan tot het volgende programma.

Install & uninstall

Je kent het zeker wel: je PC werkt behoorlijk goed maar na een tijdje stel je vast dat hij traag opstart en steeds trager begint te werken. Een van de redenen is de geïnstalleerde software, of beter, de verwijderde software.

Je hebt een toepassing geïnstalleerd en uitgetest en deze bevat je eigenlijk maar matig. Je verwijdert de toepassing. Hoe doe je dit nu best?

Ofwel via het **Configuratiescherm – Software** verwijderen, ofwel met behulp van een eventuele, bij de software meegeïnstalleerde 'uninstaller'. Nooit door gewoon de map van de toepassing te verwijderen.

Het probleem is echter dat software nooit volledig verwijderd wordt van je computer. Heel dikwijls blijven lege mappen, icoontjes op het bureaublad of in het programma Start achter. Soms blijven DLL⁴- en / of INI⁵-bestanden staan in de systeemmap. Altijd blijft een residu achter in het register⁶.

Lege mappen en iconen kan je manueel verwijderen. Achtergebleven DLL-bestanden laat je best staan (als je ze al weet te vinden). Het register opschonen is iets delicaat. Je kunt dit manueel doen, maar het best is hiervoor een aangepast programma te gebruiken die het register netjes opkuisst.

Soft(free)ware zoeken op het Internet?

De meest voor de hand liggende manier om software te vinden op het Internet, is het gebruik van zoekmachines zoals:

- Google (<http://www.google.be/>),
- Faganfinder (<http://www.faganfinder.com/>),
- Scirus (<http://www.scirus.com/srsapp/>)

Tik maar in een van bovenstaande zoekmachines de zoekterm 'Freeware' in (eventueel met de optie 'Nederlands' en je zult versteld staan over de resultatenlijst.

Een andere mogelijkheid is het gebruik van indexpagina's.

Enkele voorbeelden:

- Freewarepagina: <http://freeware.pagina.nl>
- Webtoday: http://www.webtoday.be/computer/gratis_software.html
- 2Link: <http://www.2link.be/index.php?zone=dochter&dochter=freeware>

Tot slot nog een reeks bekende catalogus- en portaalsites. Op deze websites kan je de software rechtstreeks downloaden. Meestal is ook een beoordeling aanwezig en kan je er reacties van gebruikers nalezen. Enkele goede sites zijn:

- Tucows: <http://www.tucows.com/>
- CNet: <http://www.cnet.com/> (rubriek 'Downloads') of <http://www.download.com/>
- Nonags: <http://www.nonags.com/>
- DownloadFreeTrial: <http://www.downloadfreetrial.com/>
- Free Downloadcenter: <http://www.freedownloadcenter.com/>
- Freeware guide: <http://www.freeware-guide.com/>
- Het Open Source Software Lab: <http://www.oss.nl/modules/mydownloads/>
- CyGho: <http://www.cygho.nl/>
- FreeByte: <http://www.freebyte.com/>
- Freewarehome: <http://www.freewarehome.com/index.html>

Bij deze digitale Nederlandstalige computermagazines vind je ook een downloadpagina. Je kunt er inschrijven op een nieuwsbrief die je op de hoogte houdt van de allerlaatste software.

- Wintips: <http://www.wintips.nl/index.asp>
- Breekpunt: <http://www.breekpunt.nl/>
- ZDNet: <http://www.zdnet.be/>
- vnunet: <http://downloads.vnunet.nl/>

Naast de 'grote jongens' zijn er een massa privé-initiatieven waar gratis software wordt besproken en soms eigen geschreven Freeware wordt aangeboden. bvb

- NL Sites : <http://www.nlsites.nl/index.html>
- Links To Freeware: <http://home.hccnet.nl/hmdejong/>
- Bob Ferguson's Freeware: <http://www.xs4all.nl/~ferguson/fergus02.html>

Voor specifiek educatieve software kan je oa terecht op:

- Soft&Sites: <http://www.softsensites.tk/>
- Gratis educatieve software: <http://www.sint-janshof.be/edusoft/>
- Edusoftware: <http://edusoftware.startkabel.nl/>

En nu de software

Alle onderstaande software kan van het Internet gedownload worden. Voor de meeste categorieën zijn meerdere softwarepakketten te vinden die ongeveer hetzelfde doen. Een keuze maken uit gelijk(w)aardige software, doe je best door voor jezelf een aantal criteria vast te leggen.

Vragen die je hierbij kunt stellen zijn bijvoorbeeld:

- Is er een handleiding?
- Bestaat er een Nederlandstalige versie?
- Is er op de homepage een forum (soort helpdesk) waar je met vragen terecht kan? Indien er een forum aanwezig is, kijk eens naar de data. Hoe recent zijn de laatste vragen en vooral hoe snel wordt gereageerd op de vragen?
- Is er een versiehistoriek aanwezig? De versiehistoriek geeft dikwijls een beeld over de ontwikkeling en opvolging van de software.
- Bekijk ook eens hoeveel keer het pakket al werd gedownload.
- Hoe staat het met de gebruiksvriendelijkheid van de software?
- ...

LeechGet downloadmanager

Omdat sommige software en/of documenten dat je gaat downloaden relatief groot zijn is het verstandig om een downloadmanager te gebruiken. Een van de grote voordelen van een downloadmanager is dat mocht het downloaden onderbroken worden, door welke oorzaak dan ook, je deze zonder al te veel moeite kunt hervatten.

LeechGet is zo'n downloadmanager met een vrij aardige en modern ogende interface die zich vlekkeloos in Internet Explorer integreert.

LeechGet-functies zijn oa: automatische download, hernemen van onderbroken downloads, een download timer en automatisch verbreken van de Internetverbinding na het downloaden. Een aantal van deze functies zijn bijzonder handig voor wie met een inbelverbinding werkt. Wie liever met een andere Browser werkt zoals Mozilla, Opera of Netscape, kan een plugin installeren om ook deze Browsers te laten re-routen naar de downloadmanager.

Handig is dat je kunt kiezen voor een Nederlandstalige interface. Jammer genoeg zijn de helppagina's nog Engelstalig.

Website: <http://www.leechget.net/>

Surfen en mailen

Het overgrote deel computergebruikers is in de waan dat je enkel met Internet Explorer op het Internet kan surfen. Nochtans bestaan behoorlijke alternatieven die het enorme voordeel hebben minder het doelwit te zijn van computervandalisme zoals virussen en spyware. Nadeel van de 'alternatieve' browser is dat nogal wat websites er totaal anders gaan uitzien dan in Internet Explorer. Dit heeft te maken met, specifiek voor IE geschreven 'standaarden'.

Mozilla

De Mozilla Suite is een alles-in-één internetapplicatie: browser, e-mail-, nieuwsgroep- en chatclient, ingebouwde HTML-editor.

Mozilla is een openbronproject dat verder bouwt op een vroegere versie van Netscape Communicator. Behalve een volwaardig losstaand pakket is Mozilla ook nog de basis van twee andere browsers: Netscape en Firefox.

Download Mozilla Suite op: <http://www.mozilla.org/products/mozilla1.x/>

Netscape Navigator

Netscape was in het begin van de internetjaren dé browser tot Microsoft Internet Explorer automatisch ging toevoegen aan het besturingssysteem en het Officepakket. Nu werkt Netscape op basis van Mozilla.

Netscape is net als Mozilla meer dan een browser alleen. Naast Netscape-navigator wordt ook een e-mailprogramma en een tool om webpagina's te maken bijgeleverd.

Het pakket is vrij omvangrijk en start dus eerder traag op. Inclusief spamfilter, tabbladbrowsering⁷ en integratie van Googlezoekopdrachten (als je een zoekterm intikt in de adresbalk, dan interpreteert de browser dit als zoekopdracht).

Download op: <http://channels.netscape.com/ns/browsers/download.jsp>

Thunderbird

Mozilla Thunderbird, of kortweg Thunderbird, is een programma voor het beheer van e-mail dat voorkomt uit het Mozilla-project. Net als Mozilla Firefox heeft Thunderbird als doel om de functionaliteit, goed, snel en zonder overbodige toeters en bellen te isoleren uit de Mozilla browser waarmee de broncode gedeeld wordt.

Thunderbird is een gratis, open-source en multi-platform mailprogramma voor de meeste besturingssystemen zoals Windows, Linux en Macintosh. Het is robuust en makkelijk te gebruiken, zoals bvb Outlook Express, maar met een aantal grote voordelen zoals spam-filtering.

Websites met info en downloads:

<http://thunderbirdnl.mozdev.org/> , <http://texturizer.net/mozilla/nl/thunderbird/> ,

<http://www.mozilla.org/projects/thunderbird/> , <http://www.mozilla.org/products/thunderbird/>

Firefox

Firefox, vroeger Mozilla Firebird genoemd, behoort ook tot de Mozilla-familie. Firefox is echter een browser zonder e-mailclient. De bedoeling was een compactere en dus snellere browser te maken. Eventueel ontbrekende functionaliteiten kunnen via plug-ins toegevoegd worden. Firefox is verkrijgbaar in het nederlands. Inclusief tabbed browsing, een download- en Bookmarksmanager, een pop-up⁸ stopper en een geïntegreerde zoekfunctie (standaard op basis van Google maar via extensions kan je andere zoekmachines of een woordenboek raadplegen).

Soms lijken afbeeldingen langzaam binnen te komen.

Download Firefox op: <http://www.mozilla.org/products/firefox/> of <http://www.mozilla-europe.org/nl/products/firefox/>

Meer informatie op: <http://www.mozbrowser.nl/>

Opera

De Opera browser is een alternatief voor zowel Internet Explorer als Netscape Navigator. De ontwerpers van Opera hebben zich vooral gebaseerd op de publieke standaarden die door het [W3C](http://www.w3.org/) (<http://www.w3.org/>) zijn uitgegeven. Opera beweert de snelste browser te zijn.

Functionaliteiten zijn: ingebouwde pop-up blokkering, tabbed-browsing, ingebouwde Google zoekfuncties, e-mailclient, wachtwoordbeheer ...

Opera bestaat in een betalende en een gratis versie en is in het Nederlands verkrijgbaar.

Opmerkelijk is ook nog dat Opera bij het afsluiten onthoudt welke sites openstonden.

Download op: <http://www.opera.com/>

Meer informatie op: <http://www.multidesk.be/operatic/>

Avant Browser

Avant Browser maakt gebruik van de Internet Explorer-motor. Dit is eigenlijk IE met tabbed-browsing. Wat Avant Browser niet kan is het openen van een volledig nieuw venster met nieuwe tabbladen. Avant Browser is in het Nederlands verkrijgbaar. Net als Opera onthoudt de browser waar je de vorige keer gebleven was.

Omdat Avant Browser steunt op IE, is het verschil in weergave van sommige sites nihil.

Download op: <http://www.avantbrowser.com/>

Pegasus Mail

Dit zou het veiligste op de markt zijnde mailprogramma zijn. Ongevoelig voor virussen omdat het niet automatisch scripts uitvoert en geen .exe- noch andere onveilige bestanden opent. Geeft geen webbugs weer, zodat spammers niet weten dat je hun spam bekeken hebt. Naast uitgebreide filters en het blokkeren en bekijken van mail op de server beschikt deze mailclient over nog veel meer opties waarin je jezelf wel even moet verdiepen, want sommige functies zitten goed verborgen. Het programma zelf is Freeware maar merkwaardig genoeg is de handleiding niet gratis.

Website: <http://www.pmail.com/>

Veilig op het Net

Antiviruspakketten, antispysware en firewalls zijn een absolute noodzaak geworden. Deze pakketten zijn meestal nogal prijzig en moeten een goede updateservice hebben willen ze efficiënt voor hun doel ingezet kunnen worden.

Gelukkig bestaan een aantal freewareversies die minstens even goed presteren als hun betalende soortgenoten. Meer zelfs, het is geweten dat bepaalde virussen soms eerder geïntercepteerd worden door een gratis antivirus dan door een betalend pakket.

Meestal zijn de betere gratis virusscanners Freeware versies van een betalende grote broer.

Het vrij gebruiken is dan ook voorbehouden aan de thuisgebruiker en de niet-commerciële gebruiker.

AntiVir Personal Edition

Een volwaardig en gratis antivirus programma is AntiVir Personal Edition. Het heeft een virusscanner, een virusbewaker en een update-functie. Uit tests van computertijdschriften

blijkt dat de herkenningratio van virussen goed is. Men kan de ganse schijf of bepaalde bestanden scannen.

Eén minpuntje is dat het updaten soms moeilijk gaat door waarschijnlijk een overbevraging van de server. Naast nieuwe antivirusdefinities wordt heel regelmatig het programma zelf bijgewerkt. Dit zorgt er voor dat het updaten soms veel tijd in beslag neemt.

Free AV Personal Edition kan je downloaden vanaf <http://www.freeav.de/> (Originele Duitstalige site) of <http://www.free-av.com/> (Engelstalig).

Avast! 4 Home Edition

De ontwikkelaars Avast! 4 Home Edition zijn van mening dat globale virusverspreiding tegengegaan kan worden door preventie. Vandaar het ter beschikking stellen van een gratis versie exclusief bestemd voor (niet-commerciële) thuisgebruikersdoeleinden.

Dit volwaardige antiviruspakket heeft een Nederlandstalige versie. (Gratis) registratie is nodig om een licentiesleutel te verkrijgen.

Avast! 4 biedt alle functionaliteit die je van een volwassen virusscanner mag verwachten. Het programma doorzoekt mails en de harde schijf op ongenode gasten. Daarbij kan je aangeven of verwisselbare media, de complete schijf of enkel bepaalde mappen moeten worden nagekeken. Het fungeert bovendien als poortwachter voor P2P- en chatprogramma's die berucht zijn om hun virusgevoeligheid.

Website: http://www.iavs.net/i_kat_207.php?lang=ENG (Alwil software).

AVG Free Edition

Een van de betere virusscanners gratis voor thuisgebruik is AVG Free Edition. De installatie alsook het updaten van AVG gaat vrijwel automatisch. Ook hier dien je te registreren. Tijdens de installatie moet je immers de per e-mail verkregen code invullen.

Deze viruswaakhond houdt niet alleen je bestanden in de gaten, maar ook je e-mail. Een dagelijks te plannen update en scan is mogelijk. Jammer dat er geen Nederlandse versie beschikbaar is.

Website: http://www.grisoft.com/us/us_index.php

Ad-Aware

Spyware is simpel gezegd software die informatie verzameld over bijvoorbeeld surfgedrag zonder dat de gebruiker dit door heeft. De opgevangen informatie wordt eens in de zoveel tijd doorgestuurd naar vaak duistere bedrijfjes.

Maar hoe dit fenomeen te bestrijden? Een van de manieren is het gebruik van software die uw PC doorzoekt naar programma's die bekend staan als spyware. Eén van de programma's die dat voor je doet is Lavasoft's AD-Aware. Met Ad-Aware kan je reeds aanwezige spyware detecteren en verwijderen. Je hebt geen bescherming tegen het binnensluipen van spyware.

Website: <http://www.lavasoft.nl/>

Spybot-Search&Destroy

Een ander handig programma dat, via updates, telkens de laatste Spyware voor je opspoot en vernietigt is Spybot-Search&Destroy, zoals de naam al aangeeft. Verder geeft het programma ook veel informatie over de methodes en verschijningsvormen van Spyware op je pc. Spybot-

S&D heeft een ingebouwde bewaker die bepaalde spyware preventief buiten je computersysteem houdt (immunisatie).

Op <http://www.spybot.info/nl/index.html> kan je het programma downloaden maar ook een handleiding nalezen.

Deze antispyspionageprogramma's zijn op zichzelf geen van beide waterdicht. Als je echter beide installeert en regelmatig je computer laat scannen, heb je een nagenoeg perfecte bescherming. Belangrijk is dat je op regelmatige basis de spywaredefinities gaat updaten. Dit kan heel eenvoudig via het programma's zelf.

Toch een waarschuwing. Op sommige websites wordt (ongevraagd) antispyspionage gratis aangeboden: **Ga hier nooit op in**. Handige jongens maken immers van je argeloosheid misbruik om spyware van anderen inderdaad te verwijderen maar installeren in eenzelfde beweging hun eigen spionsoftware op je computer.

Hitman Pro

Dit programma probeert een 'alles-in-één' oplossing tegen spyware te zijn. Het is een schil voor een aantal gevestigde spyware en adware schoonmaak- en beschermingsprogramma's zoals Spybot S&D en Ad-Aware. De gebruiker hoeft slechts het bedieningsoppervlak van Hitman Pro te bedienen waarna de externe programma's automatisch door Hitman Pro worden aangestuurd. Het programma bevat ook een aantal eenvoudige passieve beschermingsopties waarmee het lastiger wordt om opnieuw door spyware besmet te raken.

Website: <http://www.hitmanpro.nl/>

All-in-One Secretmaker

Dit relatief onbekende programma 'waakt' over je computer. Niet alleen weet het pop-ups tegen te houden, maar ook is het actief tegen Spam⁹ en wormen en heeft het middelen in huis om je computer schoon te houden. De Banner-blocker, Privacy-protector, History Cleaner, Cookie Eraser en Garbage Cleaner ruimen niet alleen overbodige bestanden op maar verhogen ook je surfsnelheid en beschermen je identiteit terwijl je surft. Een absolute aanrader.

Website: <http://www.secretmaker.com/>

K9

Dit antispamprogramma voor POP3-e-mailprogramma's, zoals oa Outlook (Express), maakt gebruik van statistische analyse om te bepalen of een binnenkomende e-mail spam is of niet. Het programma 'leert' na verloop van tijd steeds beter het onderscheid te maken tussen spam en legitieme e-mail. K9 kijkt hiertoe vooral naar de tekst in de e-mail.

K9 werkt op nagenoeg alle Windows versies en heeft goede documentatie op de website staan waardoor het niet moeilijk is om dit spamfilter aan de praat te krijgen. Je kunt ook terecht op een forum voor verdere vragen en informatie.

Website: <http://keir.net/index.html>

Download: <http://keir.net/k9.html>

Een firewall kan worden gezien als een virtuele muur tussen een netwerk (aan het Internet gekoppeld) en het Internet. Een firewall kan bestaan uit een softwarepakket maar ook uit

complete machines inclusief routers (hardware). Een hardware firewall laat bijvoorbeeld maar bepaalde informatie het netwerk binnen maar blokkeert de uitgaande informatie niet. Een softwarematige firewall kan wel uitgaande data tegenhouden.

Sygate Personal Firewall

Deze firewall, gratis voor thuisgebruik, biedt een goede beveiliging en is gebruiksvriendelijk. Sygate beschermt tegen inbraak en houdt je privé-gegevens veilig.

Kenmerken: internetbeveiliging tegen hackers, crackers en andere digitale indringers, eenvoudig in gebruik en doeltreffend, waarschuwt ook als programma's door andere programma's gestart worden (bijvoorbeeld Internet Explorer door een kwaadwillend programma).

Website: http://smb.sygate.com/products/spf_standard.htm

Meer uitleg over het installeren kan je lezen op <http://www.schoonepc.nl/optim/sygate.html>

ZoneAlarm

ZoneAlarm staat bekend om zijn goede naam en uitstekende functionaliteit. Sinds het tweede servicepack (SP2) is Windows XP óók voorzien van een verbeterde firewall, maar ZoneAlarm blijft een stuk geavanceerder dan Microsofts versie. Eigenlijk is ZoneAlarm Shareware (dus niet gratis), maar er bestaat een afgeslankte privégebruikersversie die toch nog behoorlijk werk levert.

Na de eenvoudige installatie (registratie is nodig om een licentiecode te bekomen) zal je in eerste instantie een beetje last hebben van het programma. Telkens een toepassing verbinding wenst te maken met de buitenwereld, zal ZoneAlarm om toestemming vragen. Zaak is op die vraag correct te antwoorden. Wil bvb je browser verbindig te maken met het Internet, zal de firewall je om toestemming vragen. Antwoord dan 'Ja' en zet een vinkje bij 'Antwoord onthouden'. Op die manier 'leert' de Firewall welke toepassingen je vertrouwen krijgen. Heb je een lokaal netwerkje (LAN), dan dien je de Firewall ook duidelijk te maken dat die andere PC's in je netwerk betrouwbaar zijn.

Download: <http://www.zonelabs.com/store/content/home.jsp>

Handleidingen kan je vinden op

<http://www.gigaport.nl/netwerk/access/firewalls/zonealarm.html> ,

<http://ludit.kuleuven.be/software/beveiliging/zonealarm.html> of

<http://www.warande.net/firewall/>

Inpakken

Bestanden comprimeren is een veel gebruikte techniek om schijfruimte te sparen en om bestanden te verspreiden. Windows XP-gebruikers kunnen 'gezipte' bestanden via Verkennen uitpakken en lezen. Inpakken is echter niet mogelijk, daarom is het handig toch wel over een compressie- of archiveringsprogramma te beschikken.

WinZip

Dit is een van de meest populaire compressieprogramma's. Met WinZip is het mogelijk één of meerdere bestanden te comprimeren of archiveren in een 'ZIP-file'. Bij het ontzippen, of uitpakken, krijgen de opgenomen bestanden hun oorspronkelijke omvang terug.

WinZip kan ook gebruikt worden om bestanden te comprimeren die als bijlage met e-mail verstuurd moeten worden. Wanneer je meerdere bestanden als bijlage wilt versturen (een aantal plaatjes bijvoorbeeld) is het eveneens zowel voor ontvanger als verzender plezierig wanneer dat in één (klein) bestand gebeurt. Beschikt de ontvanger niet over WinZip, dan kan je het ZIP-bestand 'selfextracting' maken. Een 'selfextracting' ZIP-bestand is een bestand met extensie .EXE. Dubbelklikken op deze 'executable' heeft voor gevolg dat de gecomprimeerde bestanden automatisch uitgepakt worden.

WinZip is geen Freeware. Wanneer je besluit het programma te gebruiken word je geacht een bedrag aan de rechthebbenden te betalen. Je krijgt dan een nieuwe versie. Daarin zullen vragen om betaling niet meer gesteld worden en op de titelbalk zal de toevoeging (Unregistered) niet meer te zien zijn. Wanneer je goed kunt werken in de Verkenner is het eenvoudig om met WinZip aan de slag te gaan.

Je kunt WinZip downloaden vanaf <http://www.winzip.com/>.

Op het Internet zijn diverse sites waar je ook een handleiding kan downloaden. Eén ervan is <http://www.sip.be/cursus/winzip/winzip.htm>.

7-Zip

Wel Freeware is het openbron (de)compressieprogramma 7-Zip. Dit gratis alternatief voor Winzip maakt archieven in het nieuwe 7-zip formaat, die 30 tot 50% lichter zijn dan bvb ZIP-bestanden. Bovendien kan het programma om met courante andere archiefformaten (7z, ZIP, CAB, RAR, ARJ, GZIP, BZIP2, TAR, CPIO, RPM en DEB).

Andere functionaliteiten van 7-Zip zijn: zelf uitpakkende bestanden (selfextracting) maken voor het 7z formaat, integratie met de Windows Verkenner, een krachtige bestands manager, een command line versie (zoals het vroegere PKZip), een plugin voor FAR Manager en is beschikbaar in 40 talen, waaronder het Nederlands.

Minpuntje is de ietwat tegenvallende gebruiksvriendelijkheid.

Download 7-Zip vanaf <http://www.7-zip.org/>.

Meer uitleg op <http://allserv.ugent.be/helpdesk/software/7-zip.html>

Acrobat Reader

Dé gratis 'Viewer' voor het bekijken van bestanden in het PDF-formaat (Portable Document Format). Het PDF-formaat wordt zeer frequent gebruikt voor tekstbestanden, formulieren, folders edm te verspreiden via het Internet of via e-mail.

Dit PDF-bestandsformaat heeft het voordeel dat het platformonafhankelijk is én dat de vormgeving ervan in alle gevallen ongewijzigd blijft. Dit wil zeggen dat onder andere de afmetingen, lettertypes en illustraties exact worden weergegeven zoals de auteur het document heeft aangemaakt. Daarnaast zijn PDF bestanden gecomprimeerd - je kunt ze dus sneller binnenhalen - en bijzonder geschikt voor afdruk.

Sinds versie 3.01 integreert Acrobat Reader zich netjes in je browservenster wanneer je een PDF bestand wilt openen. Het geopende PDF-bestand kan ook rechtsreeks opgeslagen worden op je harde schijf. Het programma beschikbaar in verschillende talen, waaronder het Nederlands.

Download: <http://www.adobe.nl/products/acrobat/readstep2.html>

Reservekopie

Eén verkeerde bewerking, een gestolen computer, de stroom die uitvalt terwijl je net bezig bent met het bijwerken van een cursustekst, een pas geïnstalleerd programma dat gans je besturingssysteem overhoop haalt, iemand struikelt over het netsnoer van de server, je harde schijf begeeft het na jarenlange dienst, een crash, een virusinfectie ... Herkenbaar? Of heb je nog meer argumenten nodig om back-ups te maken?

Vaak denken we er pas aan als het te laat is; het voorkomt immers alleen een ander. Het maken van een back-up is geen automatische reflex van computergebruikers. Zorg dus dat je software er aan denkt als jij het vergeet.

ABC Back-up

Dit gebruiksvriendelijke stukje Freeware helpt je bij het maken van back-ups. Het programma kopieert bestanden van de ene locatie naar de andere op dezelfde harddisk, een andere harddisk, een ftp-server, op het netwerk .... Je kunt back-upopdrachten op voorhand definiëren. Geef gewoon de bron- en doellocatie op en het tijdstip van uitvoeren.

Website: <http://www.abcbackup.com/features.htm>

Syncback

Een variant op ABC Back-up is Syncback. Syncback is een overzichtelijk back-up programma met volgende kenmerken: compressie van de back-up is mogelijk, het back-uppen kan automatisch uitgevoerd worden (geplande taak), filters laten toe om bestanden wel of niet op te nemen in de back-up, back-uppen kan via een netwerk of FTP, synchronisatie van mappen is voorzien en er is een Nederlandstalige versie.

Website, download én handleiding: <http://www.2brightsparks.com/downloads.html> ,
<http://www.2brightsparks.com/tutorials/tutorials-hub.html>

OEQB

Je hebt netjes een back-up van je gegevensbestanden gemaakt maar heb je ook gedacht aan je mailgegevens? Outlook Express Quick Backup (OEQB) zorgt ervoor dat je e-mail veilig wordt gesteld en na een crash ook kan worden terug geplaatst.

Dit eenvoudige toeltje stelt niet alleen je Postvak IN, maar ook je adresboek, Postvak UIT, Verwijderde items en je folders veilig. Daarnaast wordt er ook een kopie gemaakt van je register entries. OEQB maakt de back-ups niet automatisch, je zult er dus regelmatig aan moeten denken om het programma even op te starten en een back-up uit te voeren.

Download: <http://www.oehelp.com/backup.aspx>

Opruimen

Alles wat je doet op je PC wordt door Windows netjes bijgehouden. Welke sites je bezocht hebt, welke bestanden je laatst opende, welke software je onlangs installeerde en weer verwijderde ...

Deze gegevens kunnen in bepaalde omstandigheden wel handig zijn, maar ze zijn vooral plaatsrovend en hebben dikwijls de neiging je systeem te vertragen.

CleanUp!

Als je niet regelmatig je computer opkuisst, loop je de kans dat het ding vastloopt. Regelmatig tijdelijke bestanden, cache, en cookies opruimen is dus een noodzaak, vooral als je regelmatig op het Internet surft.

Dat is nu net wat CleanUp! doet: diskruimte vrijmaken, de computer sneller/beter laten draaien en je privacy beveiligen. CleanUp! is een krachtig en gebruiksvriendelijk programma dat eigenlijk niet op je PC mag ontbreken.

Het programma kent vier niveaus. Het is aan te raden om te beginnen bij het standaard niveau. Zeker als je nog niet veel ervaring hebt met computers, is het beter niet direct in het diepe te duiken. Met de standaardfunctie kun je niets vernielen. Integendeel, het zorgt ervoor dat je computer beter en sneller gaat werken.

Website: <http://software.stevengould.org/>

CrapCleaner

CCleaner is een ongelofelijk goed opruimprogramma dat je uw systeem in optima forma houdt en dat alles helemaal gratis. Het doet zijn job snel en grondig.

Wat CCleaner zoal opruimt:

- Internet Explorer Cache, Geschiedenis, Cookies, index.dat.
- Prullenbak, tijdelijke en log bestanden.
- Recent geopende URL's en bestanden.
- Tijdelijke applicatie temp bestanden en recente bestandenlijsten (MRU's).
- Inclusief: Media Player, eMule, Kazaa, Google Toolbar, Netscape, Office XP, Nero, Adobe Acrobat, WinRAR, WinAce, WinZip en meer...
- Geavanceerde registerscanner en opschoner
- Inclusief: File Extensies, ActiveX Controls, ClassID's, ProgID's, Uninstallers, Shared DLL's, Fonts, Help Files, Applicatie Paden, Pictogrammen, Ongeldige Snelkoppelingen en meer...
- Back-up van het register

Informatie en download op <http://www.ccleaner.com/>

Het hart van het besturingssysteem is het register en wordt o.a. gebruikt voor het opslaan van instellingen bij het installeren van programma's. Wanneer je een programma deïnstalleert, wordt verondersteld dat de bijhorende instellingen automatisch mee verwijderd worden. Jammer genoeg gebeurt dit niet altijd, waardoor er 'rommel' achterblijft in het register en de snelheid van Windows nadelig beïnvloedt wordt door een langere laadtijd.

RegCleaner

Deze registerkuiser gaat op zoek naar ongebruikte instellingen in het register en verwijdert deze op een veilige manier. Verder is ook het mogelijk een back-up te nemen van het register. Het programma bevat een Nederlandstalige interface.

RegCleaner zelf was Freeware, maar maakt nu deel uit van het, niet meer gratis, totaalpakket jv16 Power Tools (<http://www.macecraft.com/home/>).

Je kunt RegCleaner wel nog downloaden op

http://downloads.vnunet.be/download/cleaners+and+installation/regcleaner/_1170.html en <http://www.computerclub-a4.be/download/top10.htm> .

(TweakNow)RegCleaner is wel nog gratis voor niet-commerciële doeleinden. Dit programma, dat hetzelfde doet als zijn naamgenoot, kan je vinden op <http://www.tweaknow.com/RegCleaner.html>.

Easycleaner

Dit kleine programma dat het Windowsregister doorzoekt op overbodige elementen laat ook toe allerlei nutteloze bestanden te verwijderen zoals tijdelijke bestanden, overbodig geworden back-upbestanden enz. EasyCleaner schoont niet alleen je pc, maar geeft ook informatie over de schijfruimte die mappen en submappen innemen. Het bevat zelfs een eenvoudige module voor opstartbeheer.

Het programma heeft een aangename interface, is aanpasbaar aan je wensen, heeft een uitgebreide helpfunctie en is verkrijgbaar in het Nederlands.

Info en download op: <http://personal.inet.fi/business/toniarts/ecleaner.htm>

Systembeheer

De systeembeheerder is de persoon die op het werk zorgt dat alle PC's en het netwerk behoorlijk (blijven) functioneren. Beschik je thuis over één of meerdere computers, al dan niet met een lokaal netwerk, dan ben jij systeembeheerder. Ook in deze categorie bestaat nuttige en degelijke Freeware die je kan helpen om je eigen 'computerpark' in orde te houden en te beheren.

TightVNC

Tight VNC is een openbron programma om andere computers op afstand te overnemen. Je kunt toetsenbord, muis en scherm van een andere computer op afstand besturen. De andere gebruikers kunnen dan zien wat je allemaal bij hun computer doet. Dit is vooral handig om computers op afstand te beheren, mensen op afstand met hun softwareproblemen te verhelpen of bij hen programma's te demonstreren, enz.

TightVNC is afgeleid product van de populaire VNC software (VNC staat voor Virtual Network Computing).

Download: <http://www.tightvnc.com/>

Handleiding: <http://www.xs4all.nl/~akuiling/tightvnc.html>

Safe XP

Voorhandig bij veelvuldig gebruik van Microsoft-producten. Het kan een groot aantal van die producten (tijdelijk) uitschakelen, en ook bijvoorbeeld voorkomen dat ongevraagd updates worden aangeboden. De winst is dat het je systeem sneller, veiliger en stabiel maakt.

Terwijl het programma vroeger te betalen was, wordt het nu gratis aangeboden.

Website: <http://theorica.mirrorz.com/>

EVEREST Home Edition

De opvolger van AIDA32 is een programma om systeeminformatie op te vragen. Denk hierbij aan informatie over de hardware: moederbord, grafische kaart, harde schijf, netwerkkaart, geluidskaart ... En ook informatie over de software: besturingssysteem, geïnstalleerde codecs,

DirectX, lopende processen en nog veel meer. Erg handige informatie om bij de hand te hebben als je een helpdesk contacteert of om na te gaan of je PC voldoet aan de systeemvereisten voor bepaalde software.

Website: <http://www.lavalys.com/products.php?lang=en>

LogInfo

LogInfo verzamelt gegevens over hardware, software en netwerk zoals het type besturingssysteem, processor type en –snelheid, geheugen, harddisk(s), gegevens over de netwerkkaart en het scherm ...

De informatie is niet zo uitgebreid als bij Everest Home Edition, maar het programma heeft twee belangrijke voordelen.

Het programma is klein (minder dan 300 kB) en hoeft niet geïnstalleerd te worden zodat het kan draaien vanaf een floppydisk of USB-geheugenstick.

Telkens het programma gestart wordt, verzamelt het diverse data over de computer en voegt deze gegevens toe aan een log-bestand. Dit log-bestand kan nadien geladen worden in een rekenblad (bv Excel) of een database (Access, MySQL). Op die manier heb je snel een overzicht van de kenmerken van alle geteste PC's.

Een toegevoegde configuratiemodule laat toe dat alles volgens je persoonlijke wensen opgeslagen wordt.

Het programma is Shareware maar je kan een 100% werkende versie downloaden. Zolang je niet betaald, verschijnt een reclameboodschap die na een 8-tal seconden automatisch sluit.

Website: <http://www.rjlsoftware.com/> , <http://www.rjlsoftware.com/software/utility/loginfo/>

SIW

SIW is een systeem informatie gereedschap dat gedetailleerde informatie over uw computer en instellingen verzameld en weergeeft.

Zo krijg specifieke systeeminformatie te zien over het moederbord, het BIOS, de processor (CPU), hardwareonderdelen, geheugen, videokaart, drivers, IO-poorten, printer(s).

Verder biedt het programma een kijk op het besturingssysteem, geïnstalleerde software, serienummers, gebruikers, open bestanden, netwerk, actieve netwerkverbindingen, wachtwoorden, gedeelde bronnen enz...

SIW is een zgn 'standalone'-programma dat geen installatie vereist. Gewoon opstarten. Het programma past op een diskette van 1,4MB.

Website: <http://www3.sympatico.ca/gtopala/>

Download: http://www3.sympatico.ca/gtopala/about_siw.html

CD Burner XP Pro

Sommigen krijgen het gratis bij hun cd- of dvd-brander, anderen moeten dan weer geld neertellen voor een goed en volledig brandprogramma.

Een gratis én degelijk alternatief voor een programma als Nero, en dat er qua looks zelfs erg op lijkt, is CD Burner XP Pro. CD/DVD BurnerXP Pro is een programma dat CD-R, CD-RW en DVD±R/RW kan schrijven. De ondersteuning van Burn-Proof techniek garandeert een geslaagde beschrijving. Het programma werkt perfect met interne IDE of SCSI en externe engraviers die aangesloten zijn via USB, FireWire of SCSI.

Op <http://www.cdburnerxp.se/help/dutch/> vind je uitgebreide (Nederlandstalige) on-line help voor het uitvoeren van allerhande 'brand'-taken zoals hoe een data-CD of DVD maken, hoe een audio-CD branden, hoe een ISO maken/branden en hoe je CD en/of DVD's kan kopiëren.
Website: <http://www.cdburnerxp.se/>
Download: <http://www.cdburnerxp.se/download.php>

Barts PE Builder

De PE Builder van deze Bart helpt je een automatisch startende (bootable) Windows CD-Rom of DVD te branden vanaf de originele Windows XP of Windows 2003 installatie - ook voor Pc's waarop geen Windows staat. Een zeer handige tool voor onderhoudstaken of om toegang te krijgen tot data op een gecrashte computer. Het programma omvat netwerkondersteuning.
Website: <http://www.nu2.nu/pebuilder/>

Ultiboot CD

Of je nu Linux of Windows gebruikt, iedereen krijgt op zijn tijd problemen met de PC. Daarom is het een goede zaak dat er software bestaat, zoals de Ultimate Boot CD. Deze opstartbare CD is gevuld met tal van nuttige programma's. Denk dan aan tools voor het installeren, testen en partitioneren van harde schijven, het checken van het geheugen, systeemanalyse, netwerkgereedschappen en nog veel meer. Op de site staat een complete opsomming van de inhoud.

Erg handig is dat de CD ook een aantal virusscanners bevat. Wanneer een virusaanval je PC heeft getroffen kan een virusscanner die niet in de Windowsomgeving draait vaak nog veel redden. De virusdefinities worden keurig vers gehouden door de makers van de Boot CD. Zoals de naam al zegt start de CD vanzelf op, de tijd van floppy's ligt al ver achter ons. Soms moet je nog wel in de BIOS-instellingen deze optie activeren. Vanaf de site download je een ISO-bestand. Deze CD-image kan je met vrijwel elk bekend brandprogramma op een leeg schijfje zetten.

De CD kan 'booten' vanaf elke Intelcompatibele computer ongeacht of nu DOS, Windows of Linux is geïnstalleerd op je PC. Nochtans dient je systeem het ISO-formaat te ondersteunen voor de aanmaak (branden) van de CD.

Wie geïnteresseerd is in een uitsluitend Windows versie kan eens een kijkje nemen op de projectsite van Ben Burrows (<http://www.ubcd4win.com/>).

Hoewel dit 'ultieme' gereedschap eerder bestemd is voor de meer ervaren computergebruiker, is het toch handig een dergelijke CD steeds bij de hand te hebben.

Website: <http://www.ultimatebootcd.com/>

StartUpRun

NirSoft stelt een unieke verzameling kleine maar erg nuttige gereedschappen voor de systeembeheerder ter beschikking (de site is zeker een bezoekje waard).

Een van de vele utilities dat Nirsoft gratis ter beschikking stelt heet StartUpRun. Dit 'tooltje' geeft een overzicht van alle toepassingen die automatisch geladen worden wanneer je Windows start. Als StartUpRun spyware of adware herkent, worden deze in een ander kleur getoond. Wat echt interessant is, is dat je de lijst kan editeren: je kan toepassingen stoppen, starten, toevoegen en verwijderen.

Website: <http://www.nirsoft.net/>

Download: <http://www.nirsoft.net/utills/strun.html>

TweakUI

TweakUI is een set gereedschappen aangeboden door Microsoft zelf. TweakUI (UI staat voor User Interface) geeft toegang tot een aantal verborgen instellingen van Windows. In de meeste gevallen gaat het om verborgen registerinstellingen die nu via een handige shell aan te passen zijn. Instellingen die je kan maken zijn onder andere het aanpassen van het startmenu, de snelkoppelingen op het bureaublad, de grootte aanpassen van de afbeeldingen in de 'miniatuurweergave' binnen de Verkenner ...

TweakUI, dat onderdeel is van PowerToys, is al sinds Windows 95 op de markt. Deze laatste versie is geschikt voor Windows XP of Windows Server 2003. Op de site van Microsoft staat dat de PowerToys alleen geschikt zijn voor een Engelstalige versie van Windows, maar installatie op een Nederlandse versie van XP levert geen problemen op.

Download: <http://www.microsoft.com/windowsxp/downloads/powertoys/xppowertoys.msp>

WinMacro

Een macro is een set van een of meerdere acties of opdrachten. Macro's kunnen je helpen bij het automatiseren van veel voorkomende taken. Denk maar aan de Microsoft Word- en Excel-macro's.

WinMacro is een eenvoudige opnamer/afspeler voor Windows. Het programmaatje kan elke handeling binnen je Windows desktop opnemen en later terug afspelen. Het neemt geen video op maar registreert elke muisbeweging, klik en toetsenbordaanslag. Hierdoor blijft het macrobestandje klein. Bij het afspelen zie je alle opgenomen handelingen voor je ogen gebeuren.

WinMacro kan oa gebruikt worden voor het automatiseren van dagelijks terugkerende taken. Een voorbeeld: Je activeert de verbinding met het Internet, start de browser, typt het webadres in voor je webmail, vult je gebruikersnaam en wachtwoord in en klikt op aanmelden. Neem gewoon al deze handelingen éénmaal op en speel die daarna, op elk gewenst moment, af. Mocht je nieuwsgierig zijn naar het doel van een dergelijke toepassing, probeer het dan gewoon eens uit. Je hoeft de download niet te installeren. Gewoon vanuit de verkenner de ZIP-file uitpakken en klaar. Desnoods maak je nog zelf een snelkoppeling op je bureaublad.

Website: http://geocities.com/win_macro/index.html

Restoration

Ben je bij het opruimen iets te ijverig te werk gegaan en een aantal bestanden teveel verwijderd? Zolang je de Prullenbak niet geleegd hebt, kan je ten onrechte verwijderde documenten nog opvissen. Maar wat als je ook hier opgeruimd hebt?

Met een zgn. 'recovery programma' kan je mogelijks toch nog een en ander redden.

Verwijderde gegevens worden namelijk, totdat ze worden overschreven of de schijf wordt geformatteerd, niet compleet gewist. Alleen de verwijzingen ernaar worden verwijderd. Hierdoor kan een dergelijk programma nog hulp bieden.

Restoration is een eenvoudig maar heel doeltreffend recovery programma. Het haalt per ongeluk gewiste bestanden terug, ook gedelete foto's van je digitale camera. Verder heb je de mogelijkheid een harde schijf totaal op te schonen door 'lege' gebieden te overschrijven.

Het programma is voldoende klein om te draaien vanaf een floppydisk.

Download: <http://www3.telus.net/mikebike/Restoration.zip> of

<http://www.snapfiles.com/download/dlrestoration.html>

Je computer verkennen

ExplorerXP

Een compacte en snelle Freeware Verkenner voor Windows 2000/XP. Heb je de voordelen al geproefd van het Tabbed Browsing zoals bij Netscape en Firefox, dan zal je zeker enthousiast zijn over deze verkenner. Op het eerste zicht is er weinig verschil met de klassieke Windows Verkenner: je krijgt een overzicht van alle beschikbare stations, door te klikken op een station ontplooit de inhoud zich in een boomstructuur. Klik je echter met de rechtermuisknop op een andere map in het snelmenu en kies je voor 'ExplorerXP', dan zie je de kracht van dit programma. Er opent zich een tweede tabblad met daarin de inhoud van de gekozen map. Zeer handig voor wie regelmatig moet switchen of om bestanden van de ene naar de andere map te verslepen of te kopiëren.

Andere handige functies zijn de 'Renamer', die toelaat in één klik meerdere bestanden te hernoemen (denk maar aan je digitale foto's), en de mogelijkheid om bestanden samen te voegen of te splitsen.

Jammer dat er geen Nederlandstalige versie bestaat.

Website: <http://www.explorerxp.com/>

FreeCommander

Een ander interessant alternatief voor de Windows Verkenner is FreeCommander. Wat FreeCommander zo aantrekkelijk maakt is de dubbele vensteropbouw die doet denken aan de Norton Commander uit het DOS-tijdperk. Deze verkenner bevat allerlei handige functies zoals het in- en uitpakken van bestanden, een geïntegreerde bestandsviewer voor tekst- en grafische bestanden, een DOS-prompt en de mogelijkheid om favoriete mappen aan te maken. FreeCommander dient niet geïnstalleerd te worden maar is een autonoom draaiend programma. Dit betekent dat het kan gebruikt worden van op een CD of een USB-geheugenstick. Wanneer je het languagepack download, krijg je een Nederlandstalige interface.

FreeCommander is Freeware voor persoonlijk gebruik.

Website: http://www.freecommander.com/index_en.htm

Directory Lister

Wanneer je op een gegeven moment de behoefte hebt een lijst uit te printen van alle bestanden in een map, op je harde schijf of op een disk/CD, dan loop je al snel tegen de beperkingen op van de klassieke Windows Verkenner. Dan komt Directory Lister heel goed van pas.

Met dit programma is het afdrukken van een bestandenlijst kinderspel. In een overzichtelijk scherm geef je aan welke bestandskenmerken (verborgen, alleen-lezen, datum, tijd, enzovoort) afgedrukt moeten worden. Je kunt ook filters toepassen waarmee de af te drukken bestandenlijst beperkt kan worden.

Heb je alle instellingen gemaakt, dan produceert Directory Lister een lijst in tekstformaat (.TXT), webpaginaformaat (.HTML) of databaseformaat (.CSV) dat je vervolgens kan afdrukken op gewoon opslaan voor andere doeleinden.

Heel mooi is dat na de installatie blijkt dat je Directory Lister via het menupunt Language ook in de Nederlandse taal kunt laten werken.

Website: <http://www.freeware.prv.pl/>

Bulk Rename Utility

Wanneer je een bestand wil hernoemen, dan doe je dit best met de Verkenner. Je klikt het bestand aan en via het snelmenu (rechts klikken op de muis) kies je 'Naam wijzigen'. Heb je echter een grote hoeveelheid bestanden waarvan je de naam wilt wijzigen (denk maar aan die digitale foto's), dan gebruik je best een 'bestandenhernoemprogramma' of 'File Renamer'.

Bulk Rename Utility is een tool waarmee je zeer gemakkelijk bestanden en mappen kan hernoemen, gebaseerd op flexibele criteria. Het barst van de mogelijkheden en nagenoeg elke gewenste bestandsnaam kan worden gemaakt.

Op de downloadpagina kan je kiezen uit twee versies: een versie inclusief een Windows-installer en een direct bruikbare versie.

Je kiest best voor de versie met de Windows-installer. Op die manier krijg je de File Renamer ter beschikking in het snelmenu van de Verkenner.

Website: http://www.bulkrenameutility.co.uk/Main_Intro.php

Download: <http://www.bulkrenameutility.co.uk/Download.php>

Kantoortoepassingen

Open Office

Microsoft Office met Word, Excel en PowerPoint heeft voor de meeste gebruikers het imago van de 'standaard' te zijn.

OpenOffice.org is hét gratis (Open Source) alternatief voor de dure officepakketten als Corel WordPerfect Office en Microsoft Office. OpenOffice is ontstaan uit StarOffice van Sun, en bevat professionele onderdelen voor tekstverwerking, spreadsheets, tekenen, presentaties en het maken van eenvoudige webpagina's.

OpenOffice heeft oa een handige exportfunctie naar PDF-formaat, de mogelijkheid om presentaties en tekeningen op te slaan als Flash, functies voor mindervalide gebruikers en een opgesmukte interface. De auteurs maken zich daarnaast sterk dat hun applicatie goed in staat is om MS Office-documenten binnen te halen en te creëren.

Wie vreest voor een serieuze downloadtijd mag gerust zijn. Het ganse pakket (versie 1.1.2) is in totaal nog geen 70 MB groot en komt pijlsnel binnen.

Downloaden doe je best rechtstreeks vanaf de projectsite <http://www.openoffice.org/>. Je kan evenwel de kantoor suite ook downloaden vanaf de Nederlandstalige ondersteuningswebsite <http://nl.openoffice.org/>.

Op ZDNet heeft men een uitgebreid artikel gewijd aan de migratie van MS Office naar Open Office (zie: <http://www.zdnet.be/smartbiz.cfm?id=39957>)

AbiWord

Naast OpenOffice.org biedt ook het minder bekende AbiWord gratis tekstverwerking aan. Al is AbiWord minder uitgebreid dan de tekstverwerker van OpenOffice, toch zullen veel gebruikers alle functionaliteit terugvinden die ze wensen.

MS Word-documenten worden relatief probleemloos geïmporteerd, slechts bij een aantal heel specifieke instellingen kan het soms mislopen.

Wanneer je tijdens de installatie de optie Nederlandse woordenboek aanvinkt, wordt de Nederlandse spellingscontrole beschikbaar.

Via afzonderlijk downloadbare plugins krijgt het programma extra functionaliteit.

AbiWord is beschikbaar voor Windows (95/98/Me/NT/2000/XP), Linux en Unix.

Website: <http://www.abisource.com>

FileAmigo LE

FileAmigo van Sierra Software is gebruiksvriendelijke database-software waarmee je zelf projecten, planningen en schema's kunt opstellen. FileAmigo LE is gratis en werkt samen met Word, Excel en je mailadressen.

Veel mensen vinden een database beheren in MS Access moeilijk, omdat er soms wat programmeerwerk verricht moet worden. FileAmigo is een stuk eenvoudiger, maar doet wel wat het moet doen: uw gegevens organiseren, toegankelijk maken, analyseren en rapporteren. Je kan notities, nieuwe taken en planningen bijhouden, maar ook voorraden beheren en to-do lijsten opstellen. Het programma maakt rapportages van al je projecten. Dankzij de link naar Word en Excel kun je ook mailmerge toepassen (automatische mail-verzending naar verschillende adressen).

Website: <http://www.fileamigo.com/Home.htm>

TreeDBNotes Free

In deze tijd van computers en mobiel telefoneren, krijg je van overal informatie. Bepaalde gegevens worden op een papiertje neergeschreven, andere info staat in je mailmanager opgeslagen, soms proberen we zaken zo maar gewoon te onthouden. Meestal ontstaat dan een probleem als je specifieke informatie terug wilt vinden.

TreeDBNotes is een krachtige en gebruiksvriendelijke persoonlijke informatiemanager (PIM). Met dit databasesysteem beheer je alle gekregen informatie in een overzichtelijke boomstructuur. Binnen de databank kan je van alles opslaan en/of importeren: bestanden, afbeeldingen, data, telefoonnummers, Worddocumenten, e-mails, webadressen, webpagina's, nota's ... Een ingebouwde tekstverwerker laat toe direct aantekeningen te maken in de databank.

Wie zich de gewoonte eigen maakt om regelmatig alle nuttige informatie te verzamelen in de databank, zal de kracht van dit systeem mogen ervaren. Dank zij de uitgebreide zoek- en selectiefunctie vind je snel de gezochte gegevens terug en kan je informatie aan elkaar linken.

Website: http://www.softviewer.com/treedbnotes/free_index.htm

PDFCreator en PrimoPDF

Dit is een gratis (GNU General Public Licence of Openbron) tooltje om PDF-documenten te maken. PDFCreator installeert eigenlijk een extra virtuele printer in Windows. Alles dat je naar deze printer stuurt wordt omgezet in PDF. Je kunt dus vanuit elke toepassing (Word, Excell, PowerPoint ...) PDF-bestanden aanmaken. In tegenstelling tot andere gratis PDF-makers, wordt hier geen reclamewatermerk toegevoegd.

Website: http://sector7g.wurzel6.de/pdfcreator/index_en.htm

Via http://sourceforge.net/project/showfiles.php?group_id=57796 kan je de Nederlandstalige interface downloaden.

Een variant op PDFCreator is PrimoDPF. Ook hier wordt een virtuele printer geïnstalleerd waarmee je de gewenste documenten 'afdrukt' voor conversie naar PDF-formaat. Bij het

aanmaken van een PDF-document kan je kiezen of het document moet dienen om op het scherm te bekijken of om af te drukken.

Website: <http://www.primopdf.com/>

PDF2TXT

PDF2TXT is het freewarebroertje van PDF2WORD (PDF-formaat naar Word-formaat) en PDF2HTML (PDF-formaat naar HTML-formaat). Dit zijn allemaal programma's die een bestaand PDF-document kunnen converteren naar een ander bestandsformaat. DFP2TXT haalt de tekstelementen pagina per pagina uit een PDF-document en slaat deze op in afzonderlijke TXT-bestandjes. Deze laatste kunnen dan in een tekstverwerker gelezen en bewerkt worden.

Website: <http://www.pdf-to-html-word.com/pdf-to-text/>

Koffiemanager

Een bekende koffiefabrikant heeft een heel bijzondere managementsoftware ontwikkeld: de 'Koffiemanager'. Een extra manager in je team 100% verantwoordelijk voor het managen van de koffiewensen. Wat moet erin en wie gaat er halen?

Het programma maakt gebruik van het lokale kantoor netwerk (LAN) en draait ongemerkt op de PC van alle collega's. Als het tijd is voor koffie, of als iemand al eerder iets wil, krijgen alle groepsleden de vraag op hun scherm of ze ook iets willen drinken. Iedereen geeft zijn favoriete drank aan. Vervolgens verzamelt de koffiemanager alle wensen en wijst aan wie van de collega's aan de beurt is een rondje koffie te bezorgen. Deze persoon krijgt een lijstje te zien met namen van collega's met daarbij wat ze willen drinken. Om het ophalen te vergemakkelijken is deze lijst te printen op een A4-tje dat op een dienblad is te leggen. En natuurlijk presenteert ook de Koffiemanager - zoals iedere manager - de resultaten in flitsende grafieken.

Website: <http://www.de.nl/nl/Retail/CoffeeFun/TheDECoffeeManager/>

ATNotes

Snel even gekregen info wegschrijven? Geen pen en papier bij de hand? Dat is niet meer nodig met ATNotes. Plak je hele beelscherm (bureaublad) vol met digitale notities en zet de belangrijke "Altijd op de voorgrond". Met dit programma geef je je notities ook een alarm functie, laat je ze na tijd verdwijnen of je laat ze opspringen als ze je ergens aan moeten herinneren. Je kan ze diverse kleuren en/of lettertypes geven.

Download ook de Nederlandstalige module en plaatst de uitgepakte bestanden in de directory waar u ATnotes heeft geïnstalleerd.

Website: <http://atnotes.fr.st/>

Powerbullet

Powerbullet is een klein eenvoudig programma waarmee je nu eens geen 'normale' presentaties à la PowerPoint maakt, maar om Flash™ presentaties (SWF-formaat) te maken. Als je kan knippen, plakken, slepen en tekst typen, dan kan je met dit freeware-programma een uitgebreide geanimeerde multipagina-presentatie bouwen.

Het is ook mogelijk geluidsbestanden (WAV en MP3) of afbeeldingen (JPEG, GIF en PNG) of andere Flash-pagina's in te voegen. Allerlei animatie-effecten (fade-in, fade-out,

kleurveranderingen, binnenvliegende objecten ...) zijn aanwezig en hyperlinks aanbrenge behoort eveneens tot de mogelijkheden. Het resultaat kan als webpagina (HTML) worden geëxporteerd, maar je kunt het ook als standalone exe-file opslaan.

Groot voordeel van het SWF-formaat is dat je presentatie in vrijwel elke browser zal werken en ook online gezet kan worden. Op je homepage dus bijvoorbeeld.

Op de site van Powerbullet is een levendig forum, waar gebruikers snel antwoord krijgen op hun vragen en wat de makers ook gebruiken om het programma verder te ontwikkelen. Een aanrader voor beginners of voor wie snel een Flash-presentatie wil maken.

De bediening van Powerbullet is doodeenvoudig. Je sleept tekst, plaatjes of andere Flash animaties in het venster en je zet alles op de goede plek. Het is zelfs mogelijk om MP3 of WAV bestanden te importeren en zo je pagina's van een achtergrondmuziekje te voorzien. Een prima manier om je presentatie wat te verlevendigen.

Website: <http://powerbullet.com/>

Virtueel kantoor

Indien je binnen je lokale netwerk beschikt over Internet, dan kan je gebruik maken van het gratis virtueel kantoor uitgewerkt en ter beschikking gesteld door ZDNet in samenwerking met het Nederlandse Webbeat Productions. Je kunt de gratis versie in een beveiligde omgeving gebruiken zonder irritante reclame. Enige restrictie is de uitwisselingsruimte voor documenten van 2 MB. Maar verder kan je er een prikbord opzetten, een gemeenschappelijk adresboek bijhouden, een gezamenlijke agenda opvolgen, een forum onderhouden ... Een prachtig alternatief voor wie het niet ziet zitten een eigen server op te stellen.

Je hoeft hier niets te downloaden. Gewoon een nieuw kantoor 'openen' volstaat om aan het werk te kunnen.

Website: <http://office.zdnet.be>

LogMeIn

Zeven uur 's avonds. Je ging juist aan tafel. De telefoon rinkelt. Het is je baas die vanuit de stad belt. Hij heeft om acht uur een belangrijke vergadering met de beheerraad en hij mist dat budgetvoorstel die jij hem ging doorsturen. Je komt tot het besef dat je het vergeten bent te mailen en je krijgt een onbehaaglijk gevoel.

Geen paniek. Dank zij LogMeIn maak je, via het Internet, van op de thuiscomputer een verbinding met de PC op het werk. Je logt in en het lijkt erop alsof je achter de kantoor PC zelf zit. Je maakt de mail aan met de nodige bijlage en klikt op 'Verzend'.

Jij: 'Geen probleem baas, het document komt er zo aan.'

Baas: 'Ik wist dat ik op jou kon rekenen. Morgen zullen we het maar eens hebben over die loonsverhoging.'

Jij: 'Prachtig ... Veel succes met de presentatie.'

Hoewel de gratis versie van LogMeIn geen filetransfer toelaat, heb je toch een al zeer handig gereedschap in handen voor 'remote access'.

Voor installatie creëer je een nieuwe account en je volgt gewoon de gegeven instructies.

Eenmaal de hostcomputer opgenomen binnen het account, kan je vanaf elke PC, aangesloten op het Internet, de hostcomputer overnemen via een beveiligde verbinding.

Website: <https://secure.logmein.com/go.asp?page=home>

SimpleOCR

Als je een scanner koopt zal meestal wel een programma worden bijgeleverd om ingescande tekst om te zetten naar bewerkbare tekst. Wie echter liever met een losse OCR¹⁰-applicatie aan de slag wil, kan gebruik maken van de gratis basisversie van SimpleOCR. Bij een eenvoudig document, zonder speciale opmaakkenmerken, levert het programma een behoorlijk goed resultaat af. Denk nu echter niet een zaligmakend systeem gevonden te hebben. Woorden met hoofdletters, tekst in kolommen, ingebedde afbeeldingen ... kunnen het converteren naar een bewerkbare tekst aardig in de war sturen zodat de correctietijd wel eens langer zou kunnen duren dan het gewoon overtypen.

Website: <http://www.simpleocr.com/>

Grafisch

The GIMP

Als je op zoek bent naar een degelijk fotobewerkingsprogramma, probeer dan eens The Gimp. The Gimp staat voor "GNU Image Manipulation Program en is een waardig (gratis) alternatief voor pakketten zoals Photo Shop en Paint Shop Pro.

The Gimp kan gedownload worden vanaf <http://www.gimp.org/>. Er bestaat een versie voor UNIX, WINDOWS en MAC.

Voor een Nederlandstalige cursus kan je terecht op <http://www.ossl.nl/modules/freecontent/index.php?id=6>

Op <http://gimp.pagina.nl/> vind je diverse websites mbt dit pakket.

Pixia

Wie een uitgebreid fotobewerkingsprogramma wil gebruiken hoeft niet eerst zijn creditcard uit te halen, er is ook veel moois te vinden wat gratis te downloaden is.

Evenals The Gimp komt Pixia qua opzet en mogelijkheden dicht in de buurt komt van programma's als Photoshop en Paintshop. Het is dus zeer geschikt voor alle mogelijke fotobewerkingen en voor het maken van grafische afbeeldingen.

Het programma is van Japanse makelij (de mascotte is het anime-meisje dat luistert naar de naam Takumi).

Pixia wordt gezien als een van de betere tekenprogramma's die gratis te krijgen zijn. Dat neemt niet weg dat je even nodig zult hebben om aan het programma te wennen.

Pixia beschikt over een heldere interface, die werkt met zwevende venstertjes. Zo heb je snel toegang tot allerlei kwasten, kleurpaletten en pennen. Er zijn ook meer geavanceerde mogelijkheden. Je kan met layers werken, masks aanbrengen, en een selectie bewerken. Ook aan filters en effecten is er geen gebrek. De functies om geselecteerde stukken beeld aan te passen is zeer krachtig en gebruiksvriendelijk.

Wie op zoek is naar een goed programma om foto's te bewerken of om graphics te maken doet er verstandig aan eens naar de Pixia website te surfen.

Website: <http://park18.wakwak.com/~pixia/>

Irfanview

IrfanView is een van de beste applicaties om afbeeldingen te bekijken en te beheren. Talloze opties geven je de mogelijkheid om de grootte aan te passen, beelden te roteren, de

kleurenopmaak te veranderen en effecten toe te voegen. Je kunt ook een slideshow of een presentatie maken en afspelen. Verder blinkt IrfanView uit door zijn sterke ondersteuning van veel verschillende beeldformaten.

Het is zeer geschikt voor het converteren van grafische bestanden naar bijvoorbeeld GIF- of JPEG-formaat. Ook wordt het veel gebruikt om op een heel simpele manier webpagina's met thumbnails (kleine versies van de foto's op een site) aan te maken.

Website: <http://www.irfanview.com/>

Taalmodules (ook Nederlands): <http://www.irfanview.com/languages.htm>

Handleiding: <http://www.nationalemediasite.nl/irfanview.php> ,

<http://www.kulak.ac.be/renwv/nazorg/web/irfan/irfanview.html> ,

<http://web.klascement.net/lessen/A3irfanview.htm>

Photofiltre

De fotoliefhebber zal aan PhotoFiltre zeker plezier beleven. Het is een compleet beeldbewerkingspakket dat vooral sterk is in het artistiek bewerken van foto's. De meer dan 100 filters kunnen direct toegepast worden op je foto's. Een speciale module in het programma maakt het ook mogelijk acties te automatiseren.

Het pakket is simpel in het gebruik, waarbij veel van de functies direct toegankelijk zijn via de menubalk. Naast een Engelstalige versie is ook een Nederlandstalige versie beschikbaar. Zonder toeters of bellen is dit een van de meest uitgebreide en snelle programma's voor het bewerken van foto's.

Op dezelfde website vind je ook nog VisoImg (een image viewer), Scrutico (een programmaatje dat de icoontjes distilleert uit de software op je PC) en het zeer mooie PhotoMosaïque. Dit laatste pakket maakt fraaie mozaïek-foto's voor afdruk.

Tot slot is er nog 'Reflét'. Met dit programma is het mogelijk om snel en eenvoudig golvende reflecties te genereren. Prachtig voor je website.

Website: <http://www.photofiltre.com/>

Mwsnap

MWSnap is een klein maar krachtig gereedschap voor het te nemen van foto's van het beeldscherm of delen ervan. Dit programma kan een screenshot nemen van het gehele beeldscherm, het actieve venster, een actief menu of een willekeurig deel van het scherm. De opname kan eenvoudig weggeschreven worden naar de harde schijf in verschillende bestandsformaten (BMP, JPG, TIFF, GIF).

Je start het programma op de achtergrond al dan niet samen met Windows. Via sneltoetsen kan je het opnemen activeren.

Website: <http://www.mirekw.com/winfreeware/mwsnap.html>

Dia

Dit openbron tekenprogramma lijkt veel op het commerciële (en dure) Windows pakket 'Visio'. Het kan gebruikt worden om diverse schema's te ontwerpen zoals elektrische circuits, flowcharts (stroomdiagramma's), netwerkopstellingen ... Het is eveneens mogelijk eigen objecten of vormen toe te voegen.

Het pakket is geschreven voor Linux, maar er bestaat een afzonderlijke 'Win32-installer' voor het Windows besturingssysteem. Hou er rekening mee dat het project nog in ontwikkeling is en dus nog een reeks 'bugs'¹¹ bevat.

Website: <http://www.gnome.org/projects/dia/>

De Windowsversie kan je downloaden van <http://dia-installer.sourceforge.net/>

A9Tech

De meeste grafisch ontwerpsoftware beperkt zich tot het ‘artistiek’ tekenen, maar wat als je nu eens een plan of een technische tekening wil maken. Dan heb je een CAD¹² pakket nodig. Het overbekende CAD-tekenpakket is het industriële AutoCAD. De gewone PC-gebruiker is echter geen professionele ontwerper en kan dus best tevreden zijn met een iets eenvoudiger versie.

Een behoorlijk goed alternatief voor 2D tekenen is **QCAD** dat sinds kort niet meer gratis verkrijgbaar is, hoewel 28 USD niet echt een probleem zou mogen zijn.

Website: <http://www.ribbonsoft.com/index.html>

A9Tech is wel een nog gratis 2D CAD-pakket dat de industriële standaards DWG en DXF ondersteunt. Je kan 2D tekeningen maken, bekijken en editen. Het programma werkt op basis van de klassieke Windows grafische interface wat de gebruiksvriendelijkheid ten goede komt. Net zoals bij AutoCAD beschik je over een tekenschermbalk en een commandovenster.

Website: <http://www.a9tech.com/>

Voor de liefhebber is op <http://users.pandora.be/desi-iii/MainFrmN.html> een ander Freeware CAD-pakket te vinden: **DESI-III**. Dit programma stamt nog uit het DOS-tijdperk maar draait nagenoeg perfect onder WindowsXP (zie de website voor de nodige uitleg). Het gebruik van dit pakket vraagt wel enige aanpassing maar het is duidelijk dat de maker van dit pakket weet waarover hij spreekt.

Blender 3D

3D-visualisatie is voor veel pc-gebruikers een aantrekkelijke tijdsbesteding vanwege de prachtige afbeeldingen en filmpjes die ermee te maken zijn. Veel 3D-applicaties zijn echter gericht op professionals en zijn verschrikkelijk duur. Duizenden euro's voor een enkel pakket is geen uitzondering.

Blender is een openbron geïntegreerd 3D grafisch pakket voor modellering, animaties, rendering, post-productie en realtime interactief 3D. Het heeft zeer veel features, en wordt professioneel ingezet voor animaties, game ontwikkeling en commercials. Neem eens een kijkje op de website in de voorbeeldengallerij: een plaatje zegt meer dan duizend woorden. Het programma kan zich meten met de grote en dure pakketten zoals 3D Studio Max, Maya en Lightwave.

Het is niet het gemakkelijkste programma maar wel gratis. Dus als je van een uitdaging houdt, moet je dit programma zeker eens proberen.

Website: <http://www.blender3d.com/>

Engelstalige tutorials en voorbeelden: <http://www.pixel2life.com/tutorials/b3d.php?tut=30>

Nederlandstalige uitleg: <http://www.linuxfocus.org/Nederlands/July2003/article305.shtml>

Inkscape

Inkscape is een openbron SVG (Scaleble Vector Graphics)- editor die perfect vergelijkbaar is met Illustrator, CorelDraw en Visio. Ondersteunde SVG- functies zijn oa de basisvormen,

text, alpha-blending, transformaties, gradiëntvullingen en een export mogelijkheid naar het PNG formaat.

De makers van Inkscape hebben als hoofddoelstelling op termijn de openbronsoftwaregemeenschap een volwaardige SVG- applicatie aan te bieden dat compatibel is met XML en CSS2. Zo ver is het echter nog niet, maar in de tussentijd biedt het programma al heel wat bruikbare tools.

Webontwikkelaars zullen de ingebouwde XML-editor appreciëren, waarmee ze via een druk op de knop de onderliggende code kunnen bewerken. Voor grafische ontwerpers biedt Inkscape (basis)tools om vectortekeningen van logo's of icoontjes te maken.

Een klein minpuntje is dat Inkscape op sommige pc's af en toe in de knoei raakt met zijn taalinstellingen. Zo mengen menuutjes soms Engelse en Nederlandse woorden door elkaar. Naast Windows is Inkscape eveneens beschikbaar voor Linux en OS X.

Website: <http://www.inkscape.org/>

Download: <http://www.inkscape.org/download.php>

Photo Story

Wat zeggen de reclamejongens van Microsoft: "Breng je digitale foto's tot leven, en ervaar ze op een verbazingwekkende, nieuwe wijze. Maak er een diavoorstelling van. Met één klik kan je de foto's bijwerken, bijsnijden of draaien. Voeg er achtergrondmuziek aan toe, spreek je eigen commentaar in. Maak titels en overgangseffecten, en vertoon ze op je pc, tv of gsm." (vrije vertaling van de Engelstalige website).

Is dit programma gratis? Van Microsoft? Ja, hoewel er toch een voorwaarde aan verbonden is. In de strijd tegen illegale versies van Windows moet je er eerst mee instemmen dat Microsoft even controleert of jouw besturingssysteem wel een legale versie is. Bij Microsoft noemen ze deze werkwijze: hun 'Genuine Microsoft Software Program'. Genuine betekent dan ook "raszuiver". Blijkt dat in orde, dan kan je het programma Photo Story 3 downloaden en gebruiken.

De systeemvereisten zijn ook niet min: PC met Intel P3-700 MHz processor of gelijkwaardig (P4-1,7 GHz aanbevolen), 256 MB RAM geheugen (512 MB aanbevolen), legale Windows XP (hoewel het ook schijnt te werken onder Windows 2000) en Media Player 10 moet geïnstalleerd zijn.

Al bij al, toch maak je met Photo Story op vrij eenvoudige wijze een geanimeerd verhaal van je (vakantie)foto's. Met behulp van teksten, bewegende foto's, overgangen en muziek smeed je je foto's aaneen tot een prachtig filmpje.

Website:

<http://www.microsoft.com/windowsxp/using/digitalphotography/photostory/default.msp>

Educatief

Teach2000

Er zijn andere overhoorprogramma's, maar Teach2000 biedt veruit de meeste mogelijkheden en is door twee professionele programmeurs ontwikkeld. Sinds 1997 is Teach2000 het 'beste overhoorprogramma van Nederland en België'. De vele lovende reacties van scholieren en leraren en de grote hoeveelheid bezoekers die deze site dagelijks trekt bevestigen deze uitspraak. Het programma wordt op een groot aantal scholen aanbevolen.

Het is mogelijk voorgedefinieerde meerkeuzevragen in te voeren. Vragen kunnen bijvoorbeeld Engelse woorden zijn, of Franse zinnen, maar ook Griekse karakters. Een

aardige optie is de mogelijkheid vragen als geluidsbestand op te slaan en tijdens het overhoren af te spelen. Ook kunnen er afbeeldingen toegevoegd worden.

Na installatie vind je een redelijke verzameling voorbeeldtoetsen op uw computer. Op de website van Teach2000 kan je nog meer lijsten downloaden. Je kunt er ook je eigen toetsen plaatsen. Het programma kan lijsten van andere overhoorprogramma's importeren.

Website: <http://www.teach2000.nl/about.php>

Meer info op:

<http://www.klascement.net/html/index.php?module=pagesetter&func=viewpub&tid=4&pid=149>

Overhoor

Woordjes leren is voor de meeste onder ons geen écht plezierige bezigheid maar het is helaas noodzakelijk om o.a. je talen te leren. Als je op school zit heb je er soms elke dag mee te maken. Hoe pak je het aan om in een redelijke tijd je woordjes goed te leren?

Vanaf nu hoeft je niemand meer lastig te vallen om je te laten overhoren, want met het programma 'Overhoor' kun je het zelf, en veel efficiënter! Zo wordt studeren een stuk prettiger en leidt tot betere prestaties.

Dit programma is speciaal geschreven om je te helpen bij het leren van woordjes of het nu Nederlands, Frans, Engels, Duits, Latijn of Spaans is. Maar je kunt het ook binnen andere vakgebieden gebruiken. Op de website vind je trouwens een hele reeks overhoringlijsten die je zo kan downloaden.

Website: <http://home.wxs.nl/~efkasoft/overhoor/overhoor.html>

Quiz

Stel je eigen 'examen', over welke leerstof dan ook, op met Quiz. Je kan de multiple-choice-vragen maken of de leerlingen een leeg antwoordveld voorschieten. Ook meer dan één antwoord is mogelijk. Je kan een tijdslimiet opgeven en afbeeldingen toevoegen bij de vragen. Ook geluid is aanwezig.

De beschikbare voorbeeldvragenlijsten, geven je meteen een indruk van de werking.

Onderwerpen van deze voorbeelden zijn o.a. Bijbelkennis, Wiskunde, Fysica, ICT, Grieks en Hebreeus.

De basisinstallatie is Duits- of Engelstalig, om de interface en de helppagina's in het Nederlands te krijgen moet je de Nederlandse taalmodule downloaden. Na het uitpakken van de bestanden van de taalmodule kopieer je deze naar de map waar Quiz geïnstalleerd is. Je kunt in het programma dan wisselen van taal.

Naast Quiz zelf heeft de maker nog een aantal andere educatieve pakketten samengesteld. Ze zijn echter niet allemaal Freeware.

Website: <http://www.luziusschneider.com/index.htm>

Hot Potatoes

De Hot Potatoes Suite bevat zes verschillende applicaties die je toelaten interactieve oefeningen te maken en te presenteren aan je leerlingen. ICT integratie van de bovenste plank dus. Over Hot Potatoes valt eigenlijk niet veel meer te vertellen dan wat al uitgebreid op een, speciaal daartoe opgezette, website van Klascement is neergeschreven.

Via deze site kan je het programma downloaden, krijg je tal van handleidingen en tutorials én kan je nu reeds meer dan 1000 klaargemaakte oefeningen downloaden. Er is zelf gratis webruimte voorzien om je eigen oefeningen te publiceren.

Hot Potatoes is geen Freeware, maar je mag het echter gratis gebruiken op voorwaarde dat het voor educatieve doeleinden is en dat je je zelfgemaakte oefeningen ter beschikking stelt voor anderen.

Website: <http://hotpot.klascement.net/>

De site van Hot Potatoes zelf: <http://web.uvic.ca/hrd/hotpot/>

Eclipse Crossword

Kruiswoordpuzzels oplossen kunnen een zeer goede manier zijn om je woordenschat uit te breiden of ze kunnen pure tijdsverspilling zijn - naargelang je niveau van geduld.

Met Eclipse Crossword kun je zelf puzzels maken. Een heel nuttige functie is de mogelijkheid om je woordenlijsten op te slaan en later eventueel uit te breiden.

Je kunt je puzzels exporteren naar html om ze op een website te plaatsen, maar ook het 'ouderwets' afdrukken is voorzien.

Niettegenstaande het een Engelstalig programma is, kan het toch als gebruiksvriendelijk bestempeld worden.

Website: <http://www.greeneclipsesoftware.com/eclipsecrossword/>

Scrabble

Dit overbekende taalspelletje kan je gratis downloaden vanaf de website van de Scrabbleclub Schoten. Je moet wel een beetje zoeken op de site om dit scrabbleprogrammaatje, ontworpen door John van Rooij uit Nederland, te vinden. Volgens kenners is het wel niet conform met de officiële spelregels en moet het woordenboek zelf aangevuld worden, maar het heeft een knappe layout en het is prettig om mee te spelen.

Website: <http://scrabbleschoten.homestead.com/Intropage.html>

Schooltool

Zoek je een boekbespreking, een spreekbeurt of een andere schoolopdracht?

Schooltool is een peer-to-peer-programma zoals KaZaA of Limewire maar dan met meer dan 65000 soorten huiswerk.

Schooltool is ideaal als je even geen zin hebt om dat boek voor de les Nederlands te lezen of als het je absoluut aan inspiratie ontbreekt om die nieuwe spreekbeurt te maken.

Eigenlijk is dit bericht bestemd voor leerlingen en niet voor leerkrachten.

Schooltool kan je downloaden van: www.schooltool.nl. Eigenlijk hoeft je het programma niet te downloaden. Je kan de huiswerkendatabase ook online raadplegen.

Scilab

In Scilab vind je een wetenschappelijk softwarepakket dat zeer geschikt is voor gebruik in de wiskundelessen. Toepassingsvoorbeelden en een uitgebreide handleiding zijn te bekijken op de website maar kunnen ook gedownload worden. Wat meer is, Scilab is gratis (openbron).

Enig minpuntje: het is een Engelstalig pakket - maar wordt niet gezegd dat wiskunde een universele taal is?

Je kunt Scilab downloaden vanop <http://scilabsoft.inria.fr/>

FreeMind

Mindmapping is een techniek die je kan helpen om gedachten en denkpatronen in beeld te brengen. Het helpt je nieuwe verbanden te zien en op andere ideeën te komen.

Het "mindmapping" programma FreeMind, geschreven in Java, leent zich uitstekend tot het maken van flow-charts, het visualiseren van plannings, het ordenen van data ...

FreeMind is onder de GNU Public Licence (Open Source) uitgebracht en kan gedownload worden vanop <http://freemind.sourceforge.net/> (het programma vereist Java Runtime Environment 1.4 of hoger). Let er wel op dat je de versie download voor jouw besturingssysteem.

Wiskit

Wiskit is een programmeeromgeving om grafieken en wiskundige tekeningen te maken. Dit Windows programma is opgebouwd uit twee schermen: een grafiekenscherm om snel grafieken te bekomen en een programmascherm om andere tekeningen in hetzelfde venster als de grafieken te kunnen tekenen.

Daarnaast kunnen met Wiskit ook interactieve presentaties worden gemaakt.

Wat heel nuttig kan zijn, is de functionaliteit om tekeningen op te slaan in WMF, als Bitmap, JPG, Gif en in Eepic(Latex)-formaat. WMF (Windows Metafile Format) is een formaat dat uitstekend gelezen kan worden door Microsoft Word en PowerPoint. Dit formaat is ook uitstekend schaalbaar.

Als bonus wordt het programma Animkit meegeleverd. Hiermee kunnen webanimaties worden gemaakt van de gegenereerde grafieken en functieverlopen.

Website met download en voorbeelden: <http://home.wxs.nl/~hklein/wiskit.htm>

BridgeBuilder

Eigenlijk gaat het hier over een soort puzzelspel. De opdracht bestaat er in een brug te ontwerpen over een rivier of een afgrond. Eenmaal de brug af is, kan je deze testen door er een trein overheen te laten rijden. Na een succesvolle test krijg je een nieuwe (en moeilijkere) opdracht. Bij elk ontwerp dien je rekening te houden met het vooropgestelde budget.

Als je brug niet meteen instort, zie je tijdens de test duidelijk de optredende spanningen (stress) in het vakwerk.

Je kan het spel downloaden vanaf www.bridgebuilder-game.com/. Op de website staan drie versies. 'Bridge Builder' is de oudste, maar volledige versie die daarenboven gratis is. Van de nieuwere betalende versies kan je een demo downloaden.

Naast het eigenlijke programma vind je er ook tips, een wedstrijd, oplossingen, extra opdrachten en een editor om zelf extra 'gamelevels' te ontwerpen.

West Point Bridge Designer is een gelijkaardig programma dat je kan vinden op <http://home.planet.nl/~haan0606/download.htm>. Er zijn twee versies mogelijk: een versie 2000 en een versie voor XP.

FreeCAD

Wie interesse heeft voor driedimensioneel ontwerp kan met het basispakket 3D CAD programma FreeCAD al aardig wat doen. Naast 3D-ontwerp laat het programma ook toe dat

de ontworpen onderdelen geassembleerd kunnen. Nadien is een bewegingssimulatie mogelijk. Ingenieurs in spe zullen dit programma zeker weten te waarderen voor het aanleren van ruimtelijk inzicht, kinematica, dynamica, trillingen, mechanismen, koppelingen, tandwieloverbrengingen en machine-ontwerp.

Het programma is een gesponsord Openbron-project, wat betekent dat onderaan het werkscherm publiciteit te zien is. Dit neemt echter niets van de functionaliteit af.

Een uitgebreide tutorial is beschikbaar bij de optie 'Explain' in het hoofdmenu.

Op de website <http://www.askoh.com/freecad/index.html> kan je naast het programma zelf eveneens een aantal voorbeelden downloaden die je zullen helpen bij het aanleren van het pakket.

Celestia

Celestia is een gratis real-time ruimtesimulator waarmee je het heelal in drie dimensies kunt verkennen. Je reist door het zonnestelsel naar meer dan 100.000 sterren. Dankzij de bijzondere zoomfunctie kun je makkelijk instellen hoe je het heelal wilt verkennen. Je kunt desgewenst enkele kilometers boven een planeet rondzweven.

Een aanrader!

Je kunt het programma vinden op <http://www.shatters.net>. Let er wel op de juiste versie te downloaden.

SterWin

Dit educatieve programma toont o.a. de sterrenhemel alsof je door een vensterraam kijkt. Je kunt het raam in iedere gewenste windrichting draaien en overal op aarde neerzetten. Hierdoor is het eenvoudig om de naam van een ster of planeet te vinden. Het programma geeft verder op interactieve wijze ook nog een schat van informatie over de gang langs de hemel van zon, maan en planeten en nog veel meer extra's, die je niet in andere planetarium-programma's tegenkomt.

Lees eerst grondig de gegeven tips bij het downloaden zodat je het programma ten volle kan gebruiken.

Op dezelfde website vind je ook 'Maanatlas'. Wil je meer te weten komen over onze natuurlijke satelliet, dan moet je dit educatieve programmaatje zeker downloaden. Via boeiende foto's krijg je de nodige toelichtingen.

De auteur biedt nog meer softwaretitels aan onder de naam 'S.E.P' of Software voor Educatie en Plezier. Ook aan techniek is gedacht. Met het programma 'Vakwerken' bvb kan je een tweedimensionaal vakwerk tekenen met bijhorende belasting. De staafkrachten worden automatisch berekend volgens de methode Ritter - kan van pas komen bij de lessen sterkteleer.

Website: <http://home.wanadoo.nl/gerardvansanten/index.htm>

BlockCAD

Dit is een heel uitgebreid constructieprogramma waarmee je eindeloos virtueel LEGO-bouwwerken kan maken. Nadien bekijk je de 3D-aanzichten.

Dit programma biedt heel wat mogelijkheden om voorwerpen in een driedimensionale omgeving te oriënteren. Je leert werken met aanzichten, meetkunde, strategisch denken en simuleren van een constructieproces.

Website: <http://w1.161.telia.com/~u16122508/proglego.htm>

Rekentest

RekenTest is een flexibel programma om de rekenvaardigheid boven de 100 te trainen, te analyseren en te toetsen. Het programma is geschikt voor zowel individueel als klassikaal gebruik, vanaf groep 5/6 van de basisschool.

Hoewel bestemd voor basisonderwijs, kan het programma ook in een eerste graad SO gebruikt worden.

Op de website vind je eveneens een heel goede handleiding en een linkpagina naar andere sites met educatieve software.

Een van deze sites is zeker het vermelden waard. De Ultieme Puzzel Pagina's bevatten tal van boeiende puzzels en probleempjes (vraagstukken). Deze site zal zeker de jongere leerlingen aanspreken (http://puzzle.dse.nl/index_nl.html).

Website: <http://www.geocities.com/hjspages/>

Download: <http://www.geocities.com/hjspages/rekentest.html>

Numerical Chameleon

De NumericalChameleon is een gratis, openbron en platformonafhankelijk hulpprogramma om eenheden te converteren. Neen, niet zo eentje waarvan er dertien in een dozijn zitten, maar een zeer uitgebreid gereedschap.

Getallen worden geconverteerd met een nauwkeurigheid tot 1000 cijfers. Meer dan 3200 eenheden worden ondersteund in 82 categorieën. Niet enkel de klassieke fysische eenheden zoals van lengte, oppervlakte, volume, elektriciteit, magnetisme, kracht, energie, vermogen, druk, massa, temperatuur, snelheid, versnelling, radioactiviteit en tijd worden ondersteund. Je vindt er ook wisselkoersen, tijdzones, geschreven getallen (ook audio in Amerikaans Engels en Duits), Romeinse getallen, hoekeenheden, bits & bytes, schermresoluties, kleurcodes, unicodes, internationale netnummers, kalender- en feestdagberekeningen, fonetisch alfabet en nog veel meer.

Dit alles met een moderne, dynamische en grafische gebruikersinterface.

Het programma is geschreven in Java en draait dus onder alle gangbare besturingssystemen.

Mocht het na installatie niet lukken, download dan de laatste JRE (Java Runtime Environment 1.4.2 of hoger) vanaf www.java.com.

Nog een tip: de audiobestanden (Amerikaans Engels en Duits) moet je afzonderlijk downloaden. Kopieer de opgehaalde bestanden naar de map 'lib' binnen de map waar je het hoofdprogramma installeerde.

Website: <http://www.jonelo.de/index.html>

Download: <http://www.jonelo.de/java/nc/index.html>

Speciaal voor de webbouwer

Webpagina's maken is eigenlijk niet meer dan een programma schrijven, welk dan uitgevoerd wordt in de browser. De gebruikte programmeertaal moet je uiteraard leren. Koop je dan een boek? Nee, als volwaardig Internetgebruiker zoek je handleidingen en cursussen op het Net. Enkele (Nederlandstalige) zeer goed uitgewerkte sites zijn (om er maar enkele te noemen):

- **Handleiding HTML** (<http://www.handleidinghtml.nl/>) met uitgebreide uitleg over HTML¹³ en CSS¹⁴. De hele cursus kan ook gedownload worden.

- **Mijn Homepage** (<http://www.mijnhomepage.nl/>) is dé verzamelsite voor de doe-het-zelf webbouwer.
- **Anouks Web** (<http://www.anouksweb.nl/index2.shtml>) is bedoeld om de beginnende webmaster op weg te helpen met het maken van zijn of haar eigen site.
- **Gigadesign** (<http://www.gigadesign.be/index.php>) met tal van tips, tools, uitleg ...
- **Webschool** (<http://www.webschool.be/linkswebdesign.asp>) met oa een forum waar je met vragen (en oplossingen) rond webbouwen terecht kan.
- **Webmensen**: <http://www.webmensen.nl/>
- ...

Eenmaal je de taal onder de knie hebt, kan je webpagina's schrijven. In principe heb je om webpagina's ontwerpen genoeg aan het zeer eenvoudige Kladblok (zie Bureau-accessoires in Windows). Je werk wordt nochtans een stuk eenvoudiger als je gebruik maakt van enkele specifieke 'editors'. De meest bekende zijn Frontpage (Microsoft) en Dreamweaver (Macromedia). Maar ook hier bestaan degelijke gratis alternatieven.

Alleycode

Alleycode is een snelle en zeer eenvoudige editor voor de schrijver van HTML-code. De beginner wordt door het grote leerprogramma van Alleycode bijgestaan in de eerste stappen. De ervaren gebruiker zal de interface verfrissend en accuraat vinden. Naast HTML, biedt Alleycode's wizard professionele mogelijkheden op het gebied van PHP en CSS.

Website: <http://www.alleycode.com/>

HTML-Kit

Een van de betere gratis HTML-editors is HTML-Kit. Deze editor biedt uitstekende ondersteuning voor XHTML en XML. Het programma wordt continu verbeterd zodat er zeer regelmatig updates beschikbaar zijn. Als je ook gepaste de 'vertaalplugin' download en installeert, krijg je een Nederlandstalige interface.

Website: <http://www.chami.com/html-kit/>

Plug-in's: <http://www.chami.com/html-kit/plugins/Dir/Misc/Translations/>

NVU

Nvu, uitgesproken als N-view of new-view, is een zogenaamde WYSIWYG¹⁵-editor. Het programma is vergelijkbaar met programma's als Microsoft Frontpage en Macromedia Dreamweaver. Op een eenvoudige manier kunnen internetpagina's worden gemaakt. Kennis van HTML is bijna niet nodig, maar voor de gevorderde gebruiker is het wel mogelijk om zelf HTML te typen.

Er moet nog wel wat worden gesleuteld aan Nvu voordat het kan uitgroeien tot een volwaardig alternatief voor Dreamweaver, Frontpage of GoLive, maar niettemin heeft dit openbronprogramma behoorlijk wat te bieden voor websitebouwers. Bovendien is Nvu geheel gratis. Het pakket wordt verspreid onder de Mozilla-licentie.

Het programma biedt ondersteuning voor stylesheets, tabellen en eenvoudige formulieren. Door webpagina's in wording onder te brengen in tabs is het heel gemakkelijk om verschillende pagina's tegelijkertijd af te werken. Zoals dat hoort in een degelijke webauthoringtool kan je snel verspringen van de code naar een voorbeeldview, een meer grafische opmaakmodus of een tekstvenster met de bron.

Om pagina's online te zetten, kunt u de ingebouwde ftp-applicatie gebruiken.
Website: <http://nvu.com/>

Topstyle Lite

Bradbury Software biedt een fantastisch hulpmiddel aan om snel en gemakkelijk stylesheets aan te maken. Veel professionele webmasters werken met stylesheets omdat daarmee op één plek (het .css bestand) de opmaak van de website vastligt. Op die manier kan je bijvoorbeeld snel de opmaak voor de hele website aanpassen.

TopStyle gaat er wel vanuit dat je enige kennis van stylesheets hebt en helpt je dan verder op weg. De opties in de gratis Lite versie zijn minder uitgebreid dan in de Pro versie maar een beginnende webmaster kan hier prima mee uit de voeten. Topstyle Lite werkt perfect samen met bvb Dreamweaver.

Website: <http://www.bradsoft.com/>

De Knop

Elke webpagina kent ze wel: buttons, of in gewoon Nederlands, knoppen. Vooral bedoelt als navigatie vormen buttons een belangrijk onderdeel in het ontwerpproces van een website.

Het maken van een hele serie buttons is niet het leukste werk en je hebt er meestal een zware grafische applicatie voor nodig. De Nederlander S. Francke heeft het programma 'De Knop' ontwikkeld en gratis beschikbaar gesteld op zijn site.

Het programma heeft een stap-voor-stap interface waarbij tekst, kleur, rand, gradient enz. kunnen gekozen worden. Het ondersteunt roll-overeffecten (Java-script) en de gemaakte bestanden kunnen worden opgeslagen in PNG, JPG, BMP of GIF formaat.

Website: <http://home.hccnet.nl/s.j.francke/deknop/deknop.htm>

Via http://www.freedownloads.nl/de_knop.htm kan je een Nederlandse taalmodule downloaden.

emFTP

Wie een website maakt, moet zijn of haar webpagina's uploaden naar de webserver opdat de website via het Internet toegankelijk zou zijn.

Er bestaan wel meer van FTP¹⁶-programma's maar de meeste zijn shareware en er verschijnt dikwijls storende reclame bij het starten van de applicatie.

emFTP is Freeware en beschikt over een zeer gebruiksvriendelijke interface.

Website: <http://www.emftp.com/index.htm>

Een variant op emFTP is **ESftp**. Het is eveneens een Freewarepakket met ongeveer dezelfde functionaliteiten als emFTP.

Website: <http://www.esftp.com/features.html>

FileZilla

FileZilla is een volledig gratis én toch heel volledige applicatie om bestanden via FTP te versluizen. De overzichtelijke interface en uitgebreide opties maken FileZilla zowel geschikt voor de beginnende als de doorgewinterde gebruiker.

FileZilla bevat alles wat je mag verwachten van een FTP-programma. Met de Site Manager is beheer je FTP-sites. Positief is dat je per locatie kan aangeven welke passieve modus het programma moet gebruiken en in welke tijdzone de server zich bevindt.

Bij installatie zijn er twee dingen waar je moet op letten. Het eerste heeft te maken met de taal: als je geen andere taal kiest, zal FileZilla zich standaard in het Bulgaars zetten - wat misschien niet de meest evidente keuze is. Tijdens het installeren moet je tevens aangeven of de FTP-client in een veilige modus moet opereren en dus geen wachtwoorden bijhoudt. Dit is aan te raden als uw pc door meerdere mensen wordt gebruikt.

FileZilla toont aan dat gratis software zeker niet moet onderdoen voor betalende toepassingen. Dit FTP-programma is zeer volledig en een absolute aanrader.

Website: <http://filezilla.sourceforge.net/>

Download: http://sourceforge.net/project/showfiles.php?group_id=21558

HTTrack

HTTrack is een Freewaretool waarmee je heel eenvoudig een complete website lokaal naar je PC kopieert om off-line te surfen.

Je kunt er websites mee downloaden naar een plaatselijke index, waar alle directories weer recursief (in spiegelbeeld) worden opgebouwd, inclusief HTML, beelden en andere bestanden van de server naar uw computer. HTTrack rangschikt de oorspronkelijke link-structuur, zodat je simpelweg een pagina van de 'gespiegelde' website kunt openen en op dezelfde manier kunt doorlinken als op Internet.

HTTrack kan ook een bestaande gespiegelde site updaten en onderbroken downloads hervatten. HTTrack is volledig inpasbaar en heeft een ingebouwd helpsysteem.

Ideaal om een site bvb te demonstreren op een locatie waar geen Internetaansluiting is of om je eigen site als mirror op te slaan. Of maak een kopie op je werk en neem 'm mee naar huis om de site daar rustig te bekijken in het geval je geen breedband hebt.

De gebruikersinterface is voor het grootste gedeelte in het Nederlands vertaald. Opgelet: je kan met dit programma geen beveiligde websites 'kraken'.

Download van <http://www.httrack.com/page/2/en/index.html>

Scripting

Naast de HTML-taal bestaan nog scriptingtalen die je kan gebruiken om dynamische webpagina's te creëren. Twee veel gebruikte scriptingtalen zijn Javascripts en PHP ¹⁷.

Op verschillende websites kan je klaargemaakte scripts downloaden die je dan direct in je eigen website kan implementeren.

Een aantal goede sites, waar je echt bruikbaar materiaal kan vinden, zijn:

- Bravenet - Scripts Archive: http://resources.bravenet.com/scripts_archive/javascript_dhtml/
- CJ Website Design: <http://www.cj-design.com/>
- Dynamic Drive: <http://www.dynamicdrive.com/>
- Hotscripts.com (The net's largest PHP, CGI, Perl, JavaScript and ASP script collection and res): <http://www.hotscripts.com/>
- JavaScript Examples: <http://js-x.com/>
- The JavaScript Source (Free JavaScripts, Tutorials, Example Code, Reference, Resources, And Help) : <http://javascript.internet.com/>
- Scriptsearch: <http://www.scriptsearch.com/>
- The PHP Resource Index: <http://php.resourceindex.com/>
- Web Scripts - Javascript : <http://www.downloadfreetrial.com/scripts/>

En nog enkele Nederlandstalige sites:

- Javascript : <http://users.pandora.be/sybersite/javascript.htm>
- Javascripts ‘Knippen en Plakken’: <http://users.skynet.be/javascript/index.htm>
- Sentinel Javascripts : <http://www.geocities.com/sentinel/layout2/javascripts.html>
- Leejoo's webhebbies : <http://www.leejoo.nl/index.html>

Webmasters die met dynamische webinhoud werken, maken meestal gebruik van een databank met daarin de teksten en afbeeldingen die op hun webpagina's verschijnen. Zuiver HTML-code volstaat dan niet meer. Dynamische pagina's worden normaal gesproken uitgevoerd op de webserver, dus niet op je eigen browser. Als je niet de beschikking hebt over een internet-verbinding, offline wilt werken of geen zin hebt om elke keer na een verandering je bestanden naar de server te gaan uploaden, dan heb je een lokale webserver nodig. Microsoft voorziet hiervoor de nodige programmatuur, maar vermits wij uitkijken naar gratis alternatieven ...

- PHP-server: <http://www.php.net/>,
- De Apache webserver: <http://www.apache.org/>
- MySQL database-server: <http://www.mysql.com/>

Een en ander zelf installeren vraagt toch enige technische achtergrond. Dus waarom moeilijk doen als gemakkelijk ook kan.

EasyPHP

EasyPHP is een compleet softwarepakket dat alle kracht en flexibiliteit van de dynamische programmeertaal PHP benut, zodat je efficiënt gebruik kunt maken van databases.

EasyPHP is geen aparte webserver, maar een distributie van Apache. Een kant-en-klaar serversysteem met Apache, PHP, MySQL en phpMyAdmin in 1 keer geïnstalleerd. Dus geen gezeur met alles los installeren. Gewoon op Install klikken en gaan!

Website: <http://www.easypHP.org/>

PHPTriad

Een variant op EasyPHP is PHPTriad. PHPTriad is eveneens een goed “all in one” pakket (Freeware) dat lokaal in één keer de Apache server met PHP en MySQL op de PC installeert (niet de nieuwste versie van de software, maar voor lokaal uit testen ruim voldoende).

PHPTriad kan je downloaden vanaf <http://sourceforge.net/projects/phptriad>,

<http://downloads-zdnet.com.com/3000-2165-10048390.html> of

<http://www.webmeesteres.nl/artikelen.php?pagina=documentatie/lees.php&id=194&pag=1&tel=nee> . Bij deze laatste link krijg je meteen ook een uitleg over de installatie.

Met vragen kan je oa op het forum van PHPFreakz (<http://www.phpfreakz.nl/index.php>) terecht.

Op de website van InformatiVO (<http://www.informaticavo.nl/scripts/lesmateriaal.php>) kan je een handleiding downloaden voor zowel EasyPHP als PHPTriad. Je moet wel eerst (gratis) registreren.

Soft(Free)wareindex

7

7-Zip, 13

A

A9Tech, 27
ABC Backup, 14
AbiWord, 21
Acrobat Reader, 13
Ad-Aware, 10
Alleycode, 34
All-in-One Secretmaker, 11
AntiVir Personal Edition, 9
ATNotes, 23
Avant Browser, 9
Avast! 4 Home Edition, 10
AVG Free Edition, 10

B

Barts PE Builder, 18
Blender 3D, 27
BlockCAD, 32
BridgeBuilder, 31
Bulk Rename Utility, 21

C

CD Burner XP Pro, 17
Celestia, 32
CleanUp!, 15
Computerjargon, 39
CrapCleaner, 15

D

De Knop, 35
DESI-III, 27
Dia, 26
Directory Lister, 20

E

Easycleaner, 16
EasyPHP, 37
Eclipse Crossword, 30
emFTP, 35
EVEREST Home Edition, 16
ExplorerXP, 20

F

FileAmigo LE, 22
FileZilla, 35
Firefox, 8
FreeCAD, 31

FreeCommander, 20
FreeMind, 31

H

Hitman Pro, 11
Hot Potatoes, 29
HTML-Kit, 34
HTTrack, 36

I

Inkscape, 27
Irfanview, 25

K

K9, 11
Koffiemanager, 23

L

LeechGet downloadmanager, 7
LogInfo, 17
LogMeIn, 24

M

MaanAtlas, 32
Mozilla, 8
Mwsnap, 26

N

Netscape Navigator, 8
Numerical Chameleon, 33
NVU, 34

O

OE Quick Back-up, 14
Open Office, 21
Opera, 9
Overhoor, 29

P

PDFCreator, 22
Pegasus Mail, 9
PFT2TXT, 23
Photo Story, 28
Photofiltre, 26
PHPTriad, 37
Pixia, 25
Powerbullet, 23
PrimoPDF, 22

Q

QCAD, 27
Quiz, 29

R

Reflet, 26
RegCleaner, 15
Rekentest, 33
Restoration, 19

S

Safe XP, 16
Schooltool, 30
Scilab, 30
Scrabble, 30
SimpleOCR, 25
SIW, 17
Spybot-Search&Destroy, 10
StartUpRun, 18
SterWin, 32
Sygate Personal Firewall, 12
Syncback, 14

T

Teach2000, 28
The GIMP, 25
Thunderbird, 8
TightVNC, 16
Topstyle light, 35
TreeDBNotes Free, 22
TweakUI, 19

U

Ultiboot CD, 18

V

Vakwerken, 32
Virtueel kantoor, 24

W

West Point Bridge Designer, 31
WinMacro, 19
WinZip, 12
Wiskit, 31

Z

ZoneAlarm, 12

Wablief?

Computerjargon

Collega's praten over ICT, kinderen vertellen over hun exploits op het Internet en jij ...? Je voelt je onwennig, je kunt niet meepraten omdat je hun 'taaltje' niet begrijpt. In de wereld van computers en Internet bestaat, net zoals in elk ander vakgebied een specifieke vaktaal of "jargon" (= voor buitenstaanders moeilijk verstaanbare taal, vak- of groepstaal).

Het programma 'Computerjargon' kan je helpen. Uit een databank met meer dan 1200 woorden zoek je snel de betekenis op van termen of afkortingen zoals faden, Xmodem, BIOS, JPEG ...

Met Computerjargon heb je een digitaal naslagwerk bij de hand dat, dank zij de Live Update functie, altijd met de nieuwste begrippenlijst werkt.

Na de vijfde maal opstarten wordt gevraagd te registreren. Je hoeft dit niet te doen als je er geen probleem mee hebt dat de vraag telkens herhaald wordt, maar weet dat het registreren gratis is.

Website: <http://users.skynet.be/bigdad/computerjargon/computerjargon.html>

Hier heb je toch alvast al enkele vertalingen uit dat computertaaltje.

---

¹ Een **besturingssysteem** is een verzameling basissoftware dat de computer 'wakker' maakt en hem verteld hoe informatie in de computer kan verwerkt worden. Het beheert hardware-apparaten en voorziet in utility's en applicaties

² **Spyware** is de verzamelnaam voor alle programma's en internetvoorzieningen die zich richten op het bespioneren van je internetgebruik. Spyware-programma's worden ongemerkt op je harde schijf gezet, leggen zonder je toestemming verbinding met de internetserver van hun makers, sturen informatie door over je surfgedrag of vallen je lastig met reclamepop-ups.

³ Een **firewall** is een programma dat je computer beschermt tegen inbrekers. Een firewall controleert en logt (legt vast) alle data die op je pc binnenkomen. Als iemand van buitenaf toegang probeert te krijgen tot je computer, dan maakt de firewall hier onmiddellijk melding van en houdt de deur gesloten.

⁴ **DLL**: Dynamic Link Library of dynamische koppelingenbibliotheek. De technologie in Windows die programmacodes in afzonderlijke objectbibliotheeken ter beschikking stelt.

⁵ In het tekstgebaseerde **INI**-bestand (applicatie INInitialisatie) worden waarden opgeslagen zoals bestandlocaties, gebruikersvoorkeuren, instellingen ... eigen aan de bijhorende toepassingssoftware.

⁶ In Windows is het **Register** de centrale database van je computer. Hier wordt alle informatie van je PC en software opgeslagen. Maar na een tijdje staat er een heleboel overbodige informatie in het Register die voor onnodige vertraging zorgen.

⁷ Links die je aanklikt worden in hetzelfde browservenster geopend maar op een nieuw tabblad. Via de tabs van de verschillende **tabbladen**, bovenaan het scherm, kan je snel terugkeren naar een van de vorige pagina's.

⁸ **Pop-up** vensters, of pop-ups, zijn vensters die automatisch verschijnen, zonder je toestemming. Ze zijn er in verschillende maten, maar bedekken meestal niet het hele scherm.

⁹ **Spam** is ongevraagde en vrijwel altijd ongewenste e-mail. Meestal is het een reclameboodschap en/of een e-mail die aan vele duizenden mensen tegelijk is verstuurd. De e-mail is meestal afkomstig van een persoon of organisatie die niet bij de ontvanger bekend is. De 'spammende' bedrijven of personen aanzien dit als een marketing techniek om hun boodschap op een goedkope manier over te brengen.

---

¹⁰ **OCR** staat voor Optical Character Recognition of optische herkenning van lettertekens.

¹¹ **Bugs** zijn niets anders dan fouten in programma's. Een bug heeft niets te maken met een virus maar kan wel het hele systeem platleggen zonder dat je iets specifiek fout hebt gedaan. De enige oplossing voor een bug is wachten tot de softwarefabrikant een 'patch' of verbetering maakt.

¹² **CAD** staat voor Computer Aided Design

¹³ **HTML** (HyperText Markup Language) is de taal waarmee je webpagina's maakt.

¹⁴ Met **CSS** (Cascading Style Sheets) heb je een groot aantal mogelijkheden om de presentatie van HTML-documenten te beïnvloeden.

¹⁵ **WYSIWYG** staat voor What You See Is What You Get

¹⁶ **FTP** staat voor 'File Transfer Protocol'. Het is een standaard om via een netwerk (bvb Internet) bestanden van de ene computer naar de andere te kopiëren. Het uploaden van Homepages gebeurt via FTP.

¹⁷ **PHP** stond oorspronkelijk voor 'Personal Home Page' maar wordt nu dikwijls beschouwd als het letterwoord voor "PHP Hypertext Preprocessor". PHP is een zogenaamde server-sided scripttaal en is daarmee een tegenhanger van de Active Server Page (ASP) van Microsoft.